

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Економічний факультет

(назва інституту, факультету)

Обліку і оподаткування

(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

на тему “Організація обліку і контролю адміністративних витрат”

Виконав: студент II курсу,
групи ОО(з) - 21 ст
спеціальності 071

Облік і оподаткування

(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Крупа В.В.

(прізвище та ініціали студента)

Керівник д.е.н. професор Лещук Г.В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент д.е.н. професор Дмитришин Л.І.

(прізвище та ініціали)

Івано-Франківськ - 2022 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Факультет Економічний
Кафедра Обліку і оподаткування
Освітній рівень “бакалавр”
Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(підпис)
Баланюк І.Ф.
(прізвище, ім'я, по батькові)

“ ” р.

З А В Д А Н Н Я
на дипломну роботу студента

Крупи Віталія Васильовича
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Організація обліку і контролю адміністративних витрат.
керівник роботи: Лещук Галина Василівна, доктор економічних наук, професор кафедри обліку і оподаткування
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
2. Перелік питань, які потрібно розробити: провести аналіз адміністративних витрат підприємства. визначити економічну сутність адміністративних витрат, їхнє значення та класифікацію; обґрунтувати методику внутрішнього аудиту адміністративних витрат підприємства; оволодіти інформаційно-нормативним забезпеченням обліку та внутрішнього аудиту адміністративних витрат підприємства; обговорити унікальність документального оформлення та обліку адміністративних витрат підприємства; знайти проблеми інформаційного забезпечення внутрішнього аудиту адміністративних витрат; обґрунтувати методику синтетичного та аналітичного обліку адміністративних витрат підприємства.

3. Дата видачі завдання

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка	Підпис керівника роботи
1.	Теоретичні основи організації обліку і контролю адміністративних витрат	19.02.2022 р.	Виконано	
2.	Організація обліку та аналізу адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО»	16.03.2022 р.	Виконано	
3.	Шляхи вдосконалення організації обліку та аналізу адміністративних витрат	16.04.2022 р.	Виконано	

Студент

_____ (підпис)

Крупа В.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

Лещук Г. В.
(прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України

**ДВНЗ “Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника”**

**Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування**

ВІДГУК

на дипломну роботу
студента 2 курсу групи ОО(з)-21 ст

Крупи Віталія Васильовича

на тему: ***“Організація обліку і контролю адміністративних
витрат”***

Актуальність теми. Коли формуються ціни на продукцію, визначаються фінансові результати діяльності та встановлюють рівень рентабельності і продуктивності виробництва, також велике значення та вплив мають витрати підприємства, у тому числі адміністративні витрати. Тривале зниження витрат підприємства надає змогу при стабільному ціноутворенні на ринку збільшувати прибуток, піднімати конкурентноспроможність продукції, укріпляти фінансовий стан підприємства.

Сучасна ринкова економіка потребує від кожного підприємства здійснювати свою діяльність на основі господарського розрахунку. Забезпечення високої ефективності виробництва в сьогоденні умовах досягається шляхом створення певного матеріального інтересу працівників у підсумках своєї праці. Господарський розрахунок передбачає зменшення витрат, збільшення доходів та отримання чистого прибутку.

Тому, обов’язковою умовою результативної діяльності підприємств є досягнення оптимального рівня витрат, який допомагає зростанню

конкурентноспроможності продукції та зростанню економіки на підприємстві. Бухгалтерський облік зобов'язаний надавати повноцінну та точну інформацію про адміністративні витрати підприємства протягом звітного періоду. Такого виду інформація є важливою для аналізу та запровадження управлінських рішень.

Мета дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження 4 теоретико-правових засад та розробка конкретних практичних рекомендацій для оптимізації процесів бухгалтерського обліку і внутрішнього аудиту щодо адміністративних витрат підприємства.

Об'єктом дослідження є система бухгалтерського обліку і внутрішнього аудиту адміністративних витрат ТОВ «КЛІН АГРО».

Предметом дослідження є питання з теорії, методології та практики, котрі пов'язані з обліком та внутрішнім аудитом адміністративних витрат підприємства.

Недоліки. Не зважаючи на наукову і практичну цінність роботи, доречно було б дослідити питання підвищення ефективності організації обліку та контролю адміністративних витрат на підприємстві. Однак, дане зауваження має рекомендаційний характер, не знижує рівень виконання роботи.

Загальний висновок. Дипломна робота *Крути Віталія Васильовича* на тему: «Організація обліку і контролю адміністративних витрат» є завершеним, поглибленим, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом і оформленням відповідає вимогам щодо таких робіт, допускається до захисту з позитивною оцінкою, а її автор заслуговує присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування".

Науковий керівник:
доктор економічних наук,

професор кафедри обліку і оподаткування
ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”
Лещук

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Лещук' (Leshchuk), enclosed within a light gray rectangular border.

Г.В.

Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Економічний факультет
Кафедра обліку та оподаткування

**РЕЦЕНЗІЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ**

студента групи ОО(з)-21ст

Крупи Віталія Васильовича

на тему:

«Організація обліку і контролю адміністративних витрат»

Актуальність теми. Сучасна ринкова економіка потребує від вітчизняних підприємств здійснювати свою діяльність на основі господарського розрахунку. Забезпечення високої ефективності виробництва в сьогоднішніх умовах досягається шляхом створення певного матеріального інтересу працівників у підсумках своєї праці. Господарський розрахунок передбачає зменшення витрат, збільшення доходів та отримання чистого прибутку.

В умовах перебудови економіки України та проведення повноцінної реформи існуючого бухгалтерського обліку особливого значення набуває організація на підприємствах дійового обліку витрат на основі створення облікової політики, яка здатна задовільнити потреби всіх підрозділів управління у відповідній інформації про фінансовий стан і можливості підприємства.

Необхідність удосконалення методів обліку та аналізу пояснюється тим, що адміністративні витрати постійно і помітно збільшує свій обсяг та займає велику частку в загальній сумі витрат підприємства. Удосконалення обліку та аналізу адміністративних витрат виробничих підприємств є частиною вдосконалення механізму управління господарською діяльністю підприємств в ринкових середовищах і покращення їх результатів.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та аналізу адміністративних витрат.

З поставленої мети випливають наступні завдання: провести аналіз адміністративних витрат підприємства, визначити економічну сутність адміністративних витрат, їхнє значення та класифікацію; обґрунтувати методику внутрішнього аудиту адміністративних витрат підприємства; оволодіти інформаційно-нормативним забезпеченням обліку та внутрішнього аудиту адміністративних витрат підприємства; обговорити унікальність документального оформлення та обліку адміністративних витрат підприємства; знайти проблеми інформаційного забезпечення внутрішнього аудиту адміністративних витрат; обґрунтувати методику синтетичного та аналітичного обліку адміністративних витрат підприємства.

Об'єктом дослідження виступає система бухгалтерського обліку і внутрішнього аудиту адміністративних витрат ТОВ «КЛІН АГРО».

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних та практичних аспектів, які пов'язані з обліком та аналізом адміністративних витрат та їх вдосконаленням

Загальний висновок і оцінка випускної роботи. Дипломна робота *Крупи Віталія Васильовича* на тему: «Організація обліку і контролю адміністративних витрат» виконана відповідно до вимог кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», тому може бути допущена до захисту із оцінкою «добре», а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування".

Рецензент:

доктор економічних наук, професор,

завідувач кафедри економічної кібернетики

«Прикарпатський національний

університет імені Василя Стефаника»

« » _____ 2022р.

Дмитришин Л.І.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ	
1.1. Сутність та класифікація адміністративних витрат: організація обліку та контролю.....	6
1.2. Нормативно-правова база регулювання обліку адміністративних витрат	14
1.3. Аналітичний та синтетичний облік витрат на управління.....	21
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ АДМІНСТРАТИВНИХ ВИТРАТ НА ТОВ «КЛН АГРО»	
2.1. Загальна фінансово-економічна характеристика ТОВ «КЛН АГРО».....	25
2.2. Організація обліку адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО».....	29
2.3. Аналіз та контроль адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО».....	34
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ	
3.1. Шляхи вдосконалення організації обліку адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО».....	42
3.2. Удосконалення аналізу адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО».....	49
ВИСНОВКИ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	59
ДОДАТКИ.....	64

ВСТУП

Актуальність теми. Коли формуються ціни на продукцію, визначаються фінансові результати діяльності та встановлюють рівень рентабельності і продуктивності виробництва, також велике значення та вплив мають витрати підприємства, у тому числі адміністративні витрати. Тривале зниження витрат підприємства надає змогу при стабільному ціноутворенні на ринку збільшувати прибуток, піднімати конкурентноспроможність продукції, укріпляти фінансовий стан підприємства.

Сучасна ринкова економіка потребує від кожного підприємства здійснювати свою діяльність на основі господарського розрахунку. Забезпечення високої ефективності виробництва в сьогоденні умовах досягається шляхом створення певного матеріального інтересу працівників у підсумках своєї праці. Господарський розрахунок передбачає зменшення витрат, збільшення доходів та отримання чистого прибутку.

Тому, обов'язковою умовою результативної діяльності підприємств є досягнення оптимального рівня витрат, який допомагає зростанню конкурентноспроможності продукції та зростанню економіки на підприємстві. Бухгалтерський облік зобов'язаний надавати повноцінну та точну інформацію про адміністративні витрати підприємства протягом звітного періоду. Такого виду інформація є важливою для аналізу та запровадження управлінських рішень.

Мета та завдання дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження 4 теоретико-правових засад та розробка конкретних практичних рекомендацій для оптимізації процесів бухгалтерського обліку і внутрішнього аудиту щодо адміністративних витрат підприємства.

Для того, щоб досягнути поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- провести аналіз адміністративних витрат підприємства.
- визначити економічну сутність адміністративних витрат, їхнє значення та класифікацію;
- обґрунтувати методику внутрішнього аудиту адміністративних витрат підприємства;
- оволодіти інформаційно-нормативним забезпеченням обліку та внутрішнього аудиту адміністративних витрат підприємства;
- обговорити унікальність документального оформлення та обліку адміністративних витрат підприємства;
- знайти проблеми інформаційного забезпечення внутрішнього аудиту адміністративних витрат;
- обґрунтувати методику синтетичного та аналітичного обліку адміністративних витрат підприємства;

Об’єктом дослідження є система бухгалтерського обліку і внутрішнього аудиту адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО».

Предметом дослідження є питання з теорії, методології та практики, котрі пов’язані з обліком та внутрішнім аудитом адміністративних витрат підприємства.

Методи дослідження. Основою для методологічного дослідження є діалектичний метод пізнання. При дослідженні теоретичних аспектів адміністративних витрат застосовувалися загальнонаукові методи: узагальнення, аналіз та синтез, групування і зіставлення. Методом абстрактної логіки досліджується сучасна практика систематизації адміністративних витрат підприємства.

Інформаційною базою дослідження виступають наукові статті вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали науково-практичних

конференцій, монографії, інформація б фінансової звітності та аналітичного обліку ТОВ «КЛН АГРО».

Наукова новизна полягає в поясненні рекомендацій щодо вдосконалення обліку і внутрішнього аудиту адміністративних витрат, внесенні пропозицій щодо рахунків суб'єкта дослідження.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що рекомендації, які надані в дипломній роботі, рекомендації для вдосконалення внутрішнього аудиту та обліку адміністративних витрат у діяльності ТОВ «КЛН АГРО».

Обсяг і структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 60 найменувань. Ілюстрований матеріал викладено в 6-ти таблицях та 4-ьох рисунках. Основний текст викладено на 64 сторінках друкованого тексту.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ

1.1. Сутність та класифікація адміністративних витрат: організація обліку та контролю

В ринковому просторі керівнику підприємства потрібна чітка та правдива інформація про рівень витрат, який є показником, що зменшує конкурентноспроможність продукції, тобто сповільнює вихід підприємства на ринок. Тому, розглядаючи витрати насамперед потрібно визначити їх економічну суть та принципи класифікації.

На даний момент немає можливості повністю розкрити суть поняття «адміністративні витрати».

Ю. В. Подмешальська, Л. К. Феофанова та Г. Ю. Осетрова вважають, що адміністративні витрати - це загальна сума витрат підприємства, які не пов'язані з виробництвом. Вартість готової продукції не збільшується, але збільшується вартість підприємства, також без їхньої реалізації діяльність підприємства буде неможливою. Адміністративні витрати потребують своєчасного, повного і об'єктивного обліку. Також на їхню думку, щоб влучно і безпомилково представити адміністративні витрати в бухгалтерському обліку, потрібно охарактеризувати адміністративні витрати як багатопланову категорію, котра дозволяє прийняти рішення управлінського характеру для забезпечення продуктивності підприємства в цілому [9, с. 97].

Н.М. Грабова затверджує, що до адміністративних витрат належать ті загальногосподарські витрати, які потрібні для управління підприємством в цілому [28, с.51].

На думку Ловінської Л.Г , адміністративні витрати- це витрати, що спрямовані на технічне обслуговування і управління самим виробництвом (майстерні, цехи, площадки), які мають здатність змінюватися прямо (майже прямо) пропорційно до зміни в підприємницькій діяльності [29, с.120].

К. Друрі запевняє, що такі витрати не запевняють те, що у майбутньому вони принесуть дохід, тобто вони лише створюватимуть додаткову коштовність для конкретного продукту. Ці витрати утворюються не під час процесу виробництва, а на інших етапах життєвого циклу продукту, тому було б неправильно додавати їх до собівартості продукції [10, с.65].

Як підкреслює В.Я. Фаріон, для утримання служб і відділів управління підприємством, апарату управління вимагає підходящих витрат. Простіше кажучи вони являються обов'язковими та неминучими. Якщо їх порівнювати з прямими витратами, які безпосередньо додаються до собівартості продукції, то вони належать до адміністративних витрат які у свою чергу впливають на фінансовий результат, через те, що вони пов'язані з утриманням та порядку роботи підприємства в цілому [11, с.18].

Отже, автори у своїх наукових роботах досить часто досліджують адміністративні витрати і в багатьох випадках вони погоджуються з твердженням, що адміністративні витрати – це витрати у сфері управління, які складаються з грошово-матеріальних та трудових витрати, котрі пов'язані із здійсненням управління господарської діяльності підприємства в загальному [9, с. 28].

Ми також згодні з цим визначенням, оскільки, на нашу думку це найвірніше твердження адміністративних витрат.

Адміністративні витрати, взагалі, тісно пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства , обліковуються на активному рахунку 9 класу «Витрати діяльності» 92 «Адміністративні витрати» [11, с. 24].

Не звертаючи уваги на те, що адміністративні витрати не входять до виробничої собівартості продукції, методика організації їх обліку аналогічна методиці обліку загальновиробничих витрат.

До адміністративних витрат належать загальногосподарські витрати, що направлені на обслуговування та управління підприємством, а саме :

1. Витрати на оплату заробітної плати, які включають в себе будь-які види грошових та матеріальних доплат, згідно до штатного розкладу які передбачені чинним законодавством (надбавки та доплати, виплати, які носять компенсаційний характер, нарахування премії, одноразові заохочення, матеріальна допомога тощо):

- адміністративно-управлінського персоналу (керівників організацій, їх заступників, головних інженерів, працівників планового відділу, бухгалтерії, відділу кадрів, постачання тощо);
- працівників які займаються загальногосподарським обслуговуванням (телефоністів, телеграфістів, радіооператорів, операторів зв'язку, операторів електронно-обчислювальних машин, двірників, прибиральниць тощо);
- іншого персоналу загальногосподарського призначення.

2. Витрати на транспортне обслуговування службових легкових автомобілів працівників, а саме:

- заробітна плата водіям та іншим робітникам, що займаються обслуговуванням легкових автомобілів;
- вартість розхідних матеріалів (палива і мастила) та інших матеріалів під час експлуатації транспортного засобу, знос і ремонт автомобільних шин;
- затрати на утримання гаражів та автостоянок (водопостачання, водовідведення, енергопостачання тощо);.

- відрахування на амортизацію (плата за оренду), затрати на технічний огляд транспортного засобу, технічне обслуговування, ремонт несправності та поточний ремонт гаражів і автостоянок.

3. Розходи на службове відрядження працівників апарату управління проектної організації та робітників, що займаються обслуговуванням господарства.

4. Відрахування на заходи соціального призначення за встановленими законодавством нормами.

5. Затрати на матеріально-технічне забезпечення апарату управління та інші загальногосподарські витрати, а саме:

5.1. Витрати на здобуток бланків обліку, звітності, канцелярських товарів і приладів;

5.2. Розходи на утримання, експлуатацію та поточний ремонт приміщень, будинків і споруд, які призначені для використання апаратом управління;

5.3. Затрати на утримання основних засобів, інших нематеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення (операційна оренда, страхування майна, ремонт, амортизація, освітлення, опалення, водопостачання, водовідведення, охорона);

5.4. Амортизаційні відрахування від первісної або справедливої вартості основних засобів, які призначені для обслуговування потреб апарату управління (крім легкових автомобілів), обчислені за їх первісною вартістю відповідно до встановлених норм;

5.5. Знос і ремонт інвентаря, що швидко зношується та малоцінних предметів загальногосподарського використання;

5.6. Витрати на експлуатацію і утримання всіх видів зв'язку, які призначені для реалізування управління і знаходяться на її балансі, оплата послуг зв'язку (поштові, телефонні, телекс, факс, інтернет тощо), центрів для обчислення, способів сигналізації та інших технічних засобів управління;

5.7. Затрати на утримання, ремонт та користування оргтехніки (принтер, ксерокс, ламінатор тощо), якою користується апарат управління;

5.8. Оплата послуг, які надаються побічними організаціями апарату управління, додаючи витрати на обчислювальні, друкарські, розширювальні та інші роботи;

5.9. Оплата за послуги консультаційного та інформаційного характеру (у т. ч. витрати на придбання наукової літератури і передплату спеціалізованих періодичних видань), пов'язаних із забезпеченням поточної господарської діяльності, створенням та зберіганням продукції підсобних служб організації, дотримання законодавства.

6. Нагороди за професійні послуги (юридичні, з оцінки майна, аудиторські - оплата за проведення неухильних аудиторських перевірок, які передбачені законодавством).

7. Затрати на вирішення дискусій у судових органах.

8. Спільні корпоративні витрати (організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, на публікування річного звіту, представницькі витрати тощо).

9. Оплата яка передбачена законодавством для збору за реєстрацію або її філій в органах державної виконавчої влади.

10. Витрати, які пов'язані з оплатою послуг комерційних банків або інших кредитно-фінансових установ за розрахунково-касове обслуговування.

11. Одноразова підтримка, яку виплачують працівникам під час переведення, прийому і направлення на роботу в інше місце, згідно з чинним законодавством.

12. Відрахування філій (відособлених структурних підрозділів) на утримання апарату управління, а також витрати безпосередньо проектної організації на утримання корпорації, асоціації тощо [4, с.70].

13. Податки, збори та інші неухильні платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до собівартості проектних робіт), передбачені законами України, постановами Верховної Ради України [6, с.38].

14. Витрати на сплату відсотків за фінансові кредити, одержані для поповнення власних обігових коштів, а також для придбання основних засобів і нематеріальних активів для поточної діяльності, незалежно від терміну кредитування [14, с.65].

15. Витрати на сплату відсотків (винагороди) за користування матеріальними цінностями, які взяті в оренду (лізинг) для загальногосподарського користування [14, с.67].

Адміністративні витрати обліковують на окремому рахунку і відображають окремою статтею в Звіті про фінансові результати. Склад адміністративних витрат визнано П(с)БО 16 "Витрати" [12, с.43].

В теперішніх умовах облік адміністративних витрат потребує нових підходів до вибору ознак їх класифікації, які дають право організувати систему управління витратами. Основними чинниками, які визначають класифікаційні ознаки адміністративних витрат підприємства певної галузі, систему їх обліку та калькулювання собівартості продукції, є :

- вид господарської діяльності підприємства;
- організаційна побудова господарської діяльності;
- галузь та підгалузь виду діяльності;
- вид продукції, що виробляється на підприємстві;
- методи оцінки об'єктів обліку;
- система організації внутрішньогосподарських відносин;
- методи формування собівартості продукції [11, с.33].

Класифікацію адміністративних витрат потрібно проводити передусім для того, щоб розуміти як ними управляти та організовувати планування, аналіз, облік і контроль, щоб забезпечити належний механізм стимулювання

їх оптимізації. На детальній основі класифікації можна влучніше відобразити різницю між різними компонентами витрат, що дає змогу спростити сам процес обробки даних та пошуку відхилень, а також розробити відповідний механізм управління накладними витратами на всіх етапах розвитку виробництва [6, с.26].

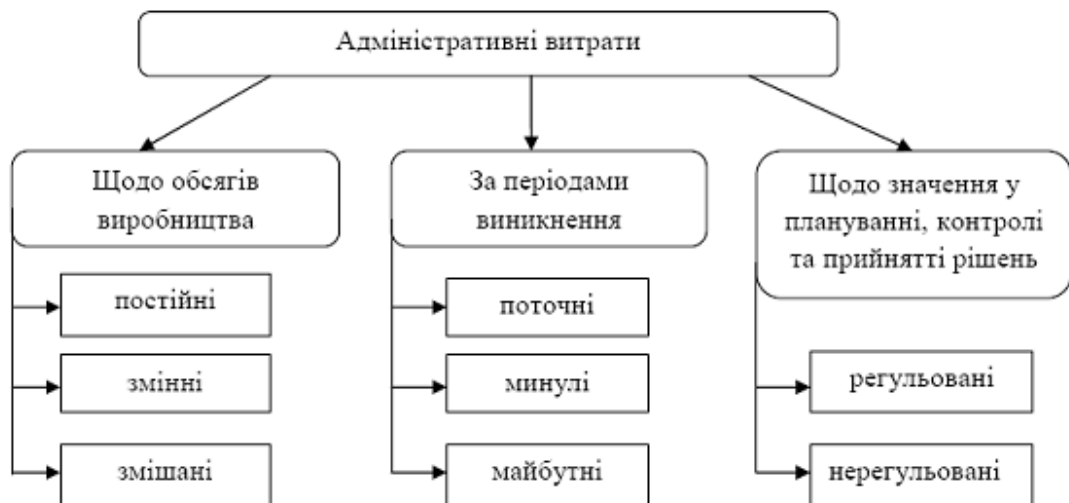

Рис.1.1 Класифікація адміністративних витрат

Сформовано на основі джерела [6, с.26]

Постійні витрати – це ті витрати, які при зміні обсягу діяльності залишаються незмінними (або майже незмінними). Змінні непрямі витрати до зміні обсягу виробництва змінюються прямо або майже прямо. Також розглядають змішані (напівзмінні чи напівпостійні) витрати, їхній розмір змінюється під час зміні обсягу виробництва, але в порівнянні з змінними витратами – не прямо пропорційно. Тому, дані витрати мають як постійну так і змінну складову частину [22, с.137].

Фіксовані або нерегульовані адміністративні витрати залежать від потужності суб'єкта господарювання. Ці витрати складаються з витрат на заробітну плату працівникам і їхнє страхування, котрі обслуговують процес виробництва, амортизацію, податки. Розмір таких витрат напряду залежить

від розміру запланованої потужності. Коли визначили потужність, тоді вже абсолютний розмір витрат майже не залежить від того, наскільки фактично потужність застосовується [22, с.138].

За технічно-економічним призначенням і цільовим спрямуванням витрати поділилися на накладні та основні. Адміністративні витрати належать до накладних – це витрати, які пов’язані з обслуговуванням і управлінням виробництвом, вони потрібні для його належного функціонування. Розділяють їх на адміністративні (накопичуються з усього підприємства) та загальновиробничі (цехові). Розмір накладних витрат залежить від структури управління підрозділами, цехами і підприємствами. Витрати поділяють на однорідні (одноеlementні) або комплексними виходячи зі свого складу [15, с.55].

Залежно від здатності витрат, під впливом управлінських рішень, які прийняли керівники підприємства, діляться на :

- іррелевантні –ті, котрі не змінюються під впливом управлінських рішень;
- релевантні – ті, котрі змінюються під впливом управлінських рішень [2, с.10].

Підводячи підсумки, дане дослідження дозволило нам з’ясувати, що класифікація витрат – це важливий метод за допомогою якого ми пізнаємо досліджування об’єктів. Враховуючи організаційно-структурні особливості, ринок вибирає самостійно найбільш відповідні класифікаційні ознаки для групування витрат. Класифікація витрат яку ми запропунували є обов’язковою і дає можливість ринкам підвищити продуктивність управління ними, покращити їхній контроль за витратами та дозволить виявити резерви для підвищення результативності ринків і удосконалити методику та організацію обліку адміністративних витрат.

1.2. Нормативно-правова база регулювання обліку адміністративних витрат

Система економічного контролю та бухгалтерського обліку за витратами і доходами в сучасних підприємствах не може повноцінно існувати без відповідного їхнього нормативно-правового забезпечення. Це забезпечення формувалось протягом останніх двадцяти років і воно на даний момент перебуває в процесі постійних змін, які супроводжуються економічними, соціальними, політичними, інтеграційними, та іншими чинниками [2, с.19].

Нормативно-правове забезпечення обліку адміністративних витрат - це сукупність нормативно-правових актів Верховної Ради України, міністерств та відомств, які забезпечують повноцінне функціонування та швидкий розвиток бухгалтерського обліку в державі [4, с. 38].

Нормативне регулювання бухгалтерського обліку в Україні здійснюється уповноваженими органами, що мають на це відповідний дозвіл, зокрема: Верховною Радою України – шляхом прийняття постанов та, Президентом України – зазвичай у формі указів які формулюють напрямки інвестиційної політики на певний період, Кабінетом Міністрів України – прийняттям постанов та уповноваженими органами держави [9].

У сфері регулювання бухгалтерського обліку витрат підприємства виділяють виділяють 5 рівнів:

1. Конституція України;
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку та інші нормативні акти, що приймаються центральними органами;
3. Закони та інші підзаконні нормативні акти;
4. Документи підприємства, які потрібні для організації та ведення бухгалтерського обліку;

5. Методичні вказівки з ведення бухгалтерського обліку, що розробляються і затверджуються особливостей та потреб [8, с.19].

Наскільки загальновідомо, в Україні бухгалтерський облік ведуть за трьома напрямками: управлінський, податковий та фінансовий. Управлінський ведуть для прийняття рішень щодо подальшої діяльності, податковий – для того аби визначати податкові зобов’язання платника податків, а фінансовий – ведеться для того, щоб надавати достовірну інформацію про стан підприємства внутрішнім (керівникам, засновникам) і зовнішнім (кредиторам, інвесторам) користувачам [4, с.42].

Коли норми одного законодавчого акту заперечують нормам іншого, першенством користується той, який належить вищому рівню структури.

Основні види нормативно-правового забезпечення обліку і контролю витрат та доходів підприємства є: Закони України Про державну контрольно-ревізійну службу”, “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, “Про державну податкову службу України”; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; Укази Президента України; постанови, розпорядження, листи, накази, роз’яснення міністерств та відомств; П(С)БО 9 “Запаси” (в частині списання запасів на витрати виробництва), 15 “Дохід”, 16 “Витрати”, 18 “Будівельні контракти”, 30 “Біологічні активи ”; 31 “Фінансові витрати”, 33 “Витрати на розвідку запасів корисних копалин” (а для підприємств, які розмістили свої цінні папери на фондовому ринку і повинні оприлюднювати свою річну фінансову звітність – М(С)ФЗ 2 “Запаси”; 9 “Витрати на дослідження і розробки”, 11 “Будівельні контракти”, 18 “Дохід”, 23 “Витрати позики”); методичні рекомендації щодо формування собівартості (за видами економічної діяльності: в сільськогосподарських підприємствах , будівельно-монтажних робіт, промисловості, на транспорті, в торгівельній діяльності, проектних робіт, житлово-комунального господарства тощо); Кодекси України (Господарський, Цивільний, Бюджетний, Податковий, Бюджетний, про

адміністративні правопорушення, законів про працю тощо); наказ про облікову політику підприємства; графіки документообігу, графіки виконання обліково-звітних та контрольно-ревізійних робіт: інструкції, положення, вказівки; плани рахунків бухгалтерського обліку (національний, га;узеві, спрощений, робочі) [4, с.65].

На думку Г.Г. Кірейцева, формування моделей бухгалтерського обліку і прогресивних систем, як і нормативно-правової бази ведення обліку справа є досить складною. Вона вимагає від вчених і практиків теоретичної підготовки на найвищому рівні, які складають рекомендації з удосконалення обліку та його системи [11, с.78].

Л.К. Сук та П.Л. Сук підкреслюють те, що основні нормативні документи, які забезпечують регламентацію бухгалтерського обліку в Україні є такі документи як :

1. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”;
2. П(С)БО;
3. Плани рахунків бухгалтерського обліку (повний та спрощений варіанти) ;
4. “Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку” [14, с.36].

М.С. Пушкар, М.Т. Щирба нормативно-правове регулювання фінансового обліку в Україні відповідно до МСФЗ розглядають на чотирьох рівнях: нормативному, методичному, законодавчому і організаційно-розпорядчому [16, с.57].

Щодо регулювання то дані експерти визначають наступні рівні регулювання бухгалтерського обліку: перший (Закони України, Укази Президента України, постанови КМУ), другий (нормативні документи Держказначейства, Держкомстату України, Мінфіну України, Держкомстату України, ДПА, НБУ України та інших відомств, які

реєструють у Міністерстві юстиції України), третій (інструкції, методичні рекомендації, вказівки, нормативні акти, вказівки, листи міністерств і відомств), четвертий (робочі документи, котрі формують облікову політику в підприємстві) [20, с.98] .

З вище сказаного, вважаємо, що найвищем рівнем можна назвати I рівень, II – вищим, III – середнім, а IV – звичайним.

Щодо реалізації регуляторно-організаційних завдань Концепції розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки в галузевому сенсі правильною є і пропозиції В.М. Жука, де описується про посилення впливу галузевого управління на формування методології обліку в цьому секторі; покращення національних П(С)БО шляхом пристосування МСФЗ до національних потреб; забезпечення складання статистичної, податкової та інших форм звітності за показниками бухгалтерського обліку; забезпечення неухильного делегування представників Міністерства агрополітики до методологічних рад з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів та із статистичної звітності при Державній служби статистики (яка зобов'язана забезпечити створення такої при Держстаті); запровадження Закону України „Про відомчу аграрну статистику” та інших нормативно-правових актів щодо його розробки; впроваджувати реформування системи державного управління бухгалтерським обліком в аграрній сфері шляхом поновлення вертикалі контролю за дотриманням методик обліку і звітності [46, с.13].

Л.В. Гуцаленко переконує нас в тому, що реформа вітчизняного бухгалтерського обліку відбувається з метою створення і введення в дію Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” і національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, прикладом створення для яких були взяті міжнародні стандарти [33, с.98].

Частково можна погодитись висказанням Л.В. Гуцаленко, але у нас є деякі сумніви щодо її невідкладної і ефективної реформи вітчизняного

бухгалтерського обліку в результаті якої наша держава понесла значні втрати матеріальних, трудових і фінансових ресурсів [28, с.65].

У класифікації запропонованою В.М. Пархоменком, на нашу думку має погрішності те, що в першій та другій групі актів дуже близькі між собою як виконавчої так і законодавчої гілки центральних органів влади в Україні і їх не варто відокремлювати, також те, що у цій класифікації (так як і у багатьох інших) загублені нормативно-правові акти місцевого походження (районні, обласні). Справді, адже останні трапляються не постійно, проте вони мають право на існування у формі різних методичних рекомендацій, листів, вказівок, роз'яснень, положень, пов'язаних із місцевим фінансуванням, оподаткуванням, кадровою політикою, унікальністю роботи у конкретній галузі [31, с.20].

Податковий кодекс України ставиться до адміністративних витрат як до інших витрат підприємства, але вичерпного списку витрат Податковий кодекс України не включає.

Ще одним вагомим документом, який передбачає склад поточних витрат і послідовність їх проектування в підприємствах усіх форм власності незалежно від організаційно-правових форм господарювання, який ґрунтується на національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку є Методичні рекомендації з утворення складу витрат та порядку їх планування в торговельній практиці, які були затверджені наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 22 травня 2002 р. № 145 [18, с.48].

Хочемо зазначити, що основним законом, який використовують працівники бухгалтерії на усіх підприємствах України, є Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», тому що, він є базовим законом в сфері бухгалтерського обліку. Саме при дотриманні цього Закону розробляються нормативно-правові акти, які налаштовують

діяльність бухгалтерії на підприємстві та затверджують положення її роботи [34, с.15].

Ведучи облік працівники бухгалтерії зазвичай опираються на «Інструкцію про використання плану рахунків бухгалтерського обліку капіталу, зобов'язань, активів і господарських операцій підприємств та організацій», яка встановлює систематичність ведення рахунків бухгалтерського обліку для підсумовування даних методом подвійного запису про надходження і наявність активів [12, с.64].

Підкреслимо також, через те що, до складу адміністративних витрат приєднуються витрати, які включають майже всі стадії діяльності підприємства (придбання канцтоварів, нарахування заробітної плати персоналу адміністративного відділення, відрядження, проведення прийомів, використання легкового авто тощо), то при ведення обліку бухгалтер керується і характерними нормативно-правовими документами, такі, як: Закон України «Про оплату праці»; Закон України «Про відпустки»; Кодекс законів про працю України; Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» тощо.

Узагальнюючи вищенаведене, можна сказати, що облік суворо встановлений низкою нормативно-правових документів, котрі розкривають визнання та оцінку витрат, їхній склад витрат в ході визначення собівартості та повних витрат у виробництві. Також хочемо зазначити, що у чинній сфері обліку витрат існують відмінності.

1.3. Аналітичний та синтетичний облік витрат на управління

Переглянувши первинні документи які стосуються обліку адміністративних витрат доречно буде виділити організацію аналітичного і синтетичного обліку.

Для обліку адміністративних витрат взагалі та на ТОВ "КЛН АГРО" використовують рахунок 92 "Адміністративні витрати". Даний рахунок являється активним, за дебетом відображають суму визнаних адміністративних витрат, а за кредитом - їх списання. В підприємстві адміністративні витрати списуються тільки один раз - в кінці звітної року.

Аналітичний облік ведуть за статтями витрат.

У статті «Витрати на оплату праці апарату управління» обліковують, відповідно до номенклатури посад нараховану оплату керівника підприємства, його заступників, працівників економічної і бухгалтерської служб, секретарям-друкарам, головного інженера, та ін., при цьому дебетують рахунок 92, кредитують рахунок 66 [40, с.78].

На статті "Відрядження і переміщення" беруть до уваги витрати на відрядження працівників апарату управління, суми підйомних при перенесенні цих працівників та членів їхніх сімей. У цій статті рахунок 92 дебетують, а в кредит записують рахунки 30, 37 [40, с.78].

На статті "Відрахування на соціальні заходи" обліковують внески на соціальну діяльність до нарахованої заробітної плати керівників та службовців, де рахунок 92, а кредитують рахунок 65 [40, с.79].

На статтю "Інші адміністративні витрати" відносять, телеграфні поштові і канцелярські витрати; вартість облікової, звітної та бланків планової документації; витрати на утримання адміністративних споруд (водопостачання, освітлення, амортизація, опалення, освітлення, і ремонт будівель), вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів й інвентарю, страхові платежі по будівлях; їх утримання і обслуговування технічних засобів управління (диспетчерського зв'язку, обчислюваних центрів); утримання службового легкового транспорту, витрати на ремонт будівель та обладнання, сторожової, пожежної охорони, винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські), плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків. Дебетують рахунок 92

"Адміністративні витрати" і кредитують рахунки: 13 "Знос необоротних активів"; 20 "Виробничі запаси"; 22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"; 30 "Каса"; 31 "Рахунки в банках"; 66 "Розрахунки з оплати праці"; 68 "Розрахунки за іншими операціями" [52, с. 49].

В П(с)БО №16 "Витрати" зазначено, що до адміністративних витрат належать такі загальногосподарські витрати, які спрямовані на управління та обслуговування підприємством:

- спільні корпоративні витрати (представницькі витрати, організаційні витрати, затрати на проведення річних зборів, тощо);
- затрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу;
- витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання (операційна оренда, страхування майна, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона);
- оплата за надання професійних послуг (з оцінки майна, юридичні, аудиторські тощо);
- затрати на зв'язок (поштові, інтернет, телекс, факс, телеграфні, телефонні тощо);
- витрати на вирішення дискусій у судових органах;
- амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання;
- витрати на розрахунково-касові обслуговування та інших послуг
- затрати які пов'язані з банками;
- податкові збори та інші передбачені законодавством неухильні платежі (крім податків зборів та обов'язкових платежів, що включаються до виробничої собівартості продукції, робіт, послуг);
- інші витрати загальногосподарського призначення [12, с.8].

Облік, який відтворюється за допомогою синтетичних рахунків, називається синтетичним і призначений для контролю за типовими показниками.

Для того, щоб отримати детальну (аналітичну) інформацію про становище і динаміку кожного оборотного і необоротного активу, капіталу та зобов'язань, а також про процеси в господарстві, що ведуться на аналітичних рахунках для всіх видів матеріалів, розрахунків з постачальниками та підрядниками, покупцями та замовниками, розрахунки з заробітної плати [5, с. 62].

Облік, який здійснюється на аналітичних рахунках, називається аналітичним. Чисельність аналітичних рахунків до відповідного синтетичного рахунку залежить від наявності та унікальностей тих чи інших об'єктів обліку [7, с.30].

Для ведення правильного бухгалтерського обліку велике контрольне значення має аналітичний облік. Показники аналітичного обліку для розрахунку виконаних робіт, виготовленої продукції, послуг тощо. Усе це сприяє оперативному управлінню робочими місцями та контролю керівником підприємства за господарською діяльністю.

Між синтетичним та аналітичним обліком існує непорушний зв'язок. Він заключається в тому, що початкові і кінцеві залишки синтетичного рахунку мають бути рівними та ідентичними за значенням загальної суми підходящих залишків аналітичних рахунків. Це пояснюється тим, що дані аналітичних рахунків висвітлюють дані синтетичних рахунків, показуючи компоненти тих об'єктів, котрі типово зображені на синтетичному рахунку [52, с.15].

Для узагальнення показників аналітичного обліку на кожному синтетичному рахунку використовують особливу форму таблиці, яка називається обіговими відомостями. Результати цієї інформації узгоджуються з відповідними даними синтетичного рахунку. Неточність

підсумків обігової відомості на аналітичних рахунках з даними синтетичного рахунку підтверджує присутність погрешностей в обліку, які необхідно виправити [14, с.64].

Тому, збираючи дані з синтетичного та аналітичного обліку за допомогою складання обігових відомостей дає нам можливість вести контроль записів на рахунках бухгалтерського обліку. Саме в цьому полягає контрольне значення обігових відомостей.

У кінці звітної року на підставі бухгалтерських довідок сума адміністративних витрат списується на рахунок 7 класу «Доходи і результати діяльності» рах. 79 «Фінансові результати». Складають бухгалтерську проводку де у дебеті відображають рахунок 79 «Фінансові результати», а рахунок 92 «Адміністративні витрати» кредитують. У відповідності з інструкцією про використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій рахунок 92 «Адміністративні витрати» за дебетом може кореспондувати тільки з рахунком 79 «Фінансові результати» [16, с.79].

Типову кореспонденцію рахунків відобразили у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Кореспонденція рахунків в обліку адміністративних витрат

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт
1	Оплата послуг пошти	92	68
2	Нарахована заробітна плата працівникам бухгалтерії	92	661
3	Здійснено відрахування до Фонду соціального страхування у разі тимчасової втрати працездатності	92	652
4	Здійснено відрахування до пенсійного фонду	92	651
5	Списано бланки документів та канцтовари які відносяться до адміністративних	92	22

6	Нараховано амортизацію необоротних активів загальногосподарського призначення	92	13
7	Сплачено витрати на касове обслуговування	92	311
8	Списано витрати на відрядження керівництва	92	372
9	Здійснені відрахування на страхування від нещасного випадку в виробництві	92	656
10	Сплачено банку комісійні та винагорода за інші послуги	92	311
11	Списано адміністративні витрати на фінансові результати	79	92

Сформовано з джерела [16, с.80].

Враховуючи вище наведене, необхідно наголосити на потребність ретельного аналізу, виконують які працівники облікових служб підприємств складу адміністративних загальновиробничих витрат. Неправильне перепризначення може призвести до перекручування фінансової звітності у частині собівартості реалізованої продукції та валового прибутку підприємства.

В аналітичному обліку рекомендується адміністративні витрати обліковувати за статтями кошторису. Якщо ми говоримо про велике підприємство, то його власникам і керівництву потрібна інформація про результати роботи кожного відділу (фінансового, маркетингу, бухгалтерії, виробничо-економічного тощо) [22, с.80].

Хочемо зазначити, що на рахунку 92 «Адміністративні витрати» узагальнюються не тільки витрати на утримання апарату управління, а й загальногосподарські витрати, доречно було б змінити його назву на «Адміністративно-господарські витрати».

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ АДМІНСТРАВТИВНИХ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «КЛН АГРО»

2.1. Загальна фінансово-економічна характеристика ТОВ «КЛН АГРО»

Товариство з обмеженою відповідальністю «КЛН АГРО» – це невеличке приватне підприємство, яке розташоване за юридичною адресою: 78045, Тлумацький район, Івано-Франківська область, с. Озеряни, провулок Озерний, буд. 1. Хороше економічне місце розташування та оптимальні ґрунтово-кліматичні умови сприяють вирощуванню в господарстві основних сільськогосподарських культур і одержанню якісної продукції рослинництва.

ТОВ «КЛН АГРО» є самостійним господарюючим суб'єктом підприємницької діяльності та створене з метою отримання прибутку.

ТОВ «КЛН АГРО» займається: вирощуванням однорічних і дворічних культур, відтворенням рослин, розведенням свиней, розведенням свійської птиці, змішаним сільським господарством, допоміжною діяльністю у рослинництві та допоміжною діяльністю у тваринництві.

В рослинництві особливе місце займають зернові культури (крім рису), бобові культури та насіння олійних культур, в тваринництві – молочно-м'ясне скотарство.

ТОВ «КЛН АГРО» діє на підставі Статуту ТОВ «КЛН АГРО» затвердженого протоколом від 03.07.2014 №1 загальних зборів учасників ТОВ «КЛН АГРО». Керівником підприємства є Козак Назарій Богданович.

Особи які прямо або опосередковано володіють підприємством, мають значний вплив на керівництво чи діяльність юридичної особи відображені у структурі власності підприємства (Додаток А)

В Єдиному державному реєстрі про проведення державної реєстрації юридичної особи ТОВ «КЛН АГРО» зареєстроване 11.07.2014 за №11171020000000901.

Для автоматизації бухгалтерського обліку на підприємстві використовують наступні програмні забезпечення:

- Парус” ;
- “1С: Бухгалтерія Проф. 6.0 для Windows”;
- “1С: Бухгалтерія 7.7 для України ”.

В ТОВ «КЛН АГРО» бухгалтерський облік ведеться відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-ХІУ згідно наказу про облікову політику підприємства та про організацію бухгалтерського обліку від 02.01.2018 №1.

Бухгалтерський облік на підприємстві здійснюється за допомогою бухгалтерії, котру очолює головний бухгалтер, який призначається керівником підприємства. Для робітників які підпорядковуються головному бухгалтеру встановлюються обов’язки, вони заключаються в організації та веденні бухгалтерського обліку товариства.

Головний бухгалтер ТОВ «КЛН АГРО»:

- зобов’язаний забезпечити дотримання методологічних основ бухгалтерського обліку, створення і ознайомлення у визначений термін фінансової і податкової звітності підприємства;
- організовує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;
- приймає участь в оформленні матеріалів, котрі пов’язані з нестачею та відшкодуванням втрат, і псуванням цінностей

Головний бухгалтер несе особисту відповідальність за організацію і ведення обліку керівником. Розпорядження, що виконує головний бухгалтер, які мають відношення до здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві, є обов'язковими для виконання працівниками підприємства.

На підприємстві застосовуються форми журналів-ордерів та інших облікових реєстрів, які були розроблені працівниками підприємства в минулому та були пристосовані бухгалтерією для нової системи обліку. Щоб відобразити повну та реальну картину реалізованих господарських операцій та їх результатів дозволили головному бухгалтеру своїм розпорядженням схвалювати додаткову систему субрахунків і реєстрів аналітичного обліку.

Бухгалтери щомісяця складають журнал-ордери, інші облікові реєстри та додаткові довідки. Також вони проставляють відмітку в первинних документах про їх обробку у вигляді кореспонденції рахунків, дати, підпису.

Після обробки журнали-ордери, облікові реєстри і довідки підписуються головним бухгалтером із вказівкою дати підпису.

Для того, щоб забезпечити достовірність даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності проводять на підприємстві інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 №879.

Для здійснення інвентаризації і прийняття рішення за її результатами створена постійна діюча інвентаризаційна комісія у складі:

- голови комісії – Козак Н.Б.;
- член комісії – Козак Н.Б.

На підприємстві облікова політика може змінитися у разі змін вимог Міністерства фінансів України, або змін у статуті підприємства.

ТОВ «КЛН АГРО» основним засобом визнає активи, очікуваний термін корисного використання яких більше одного року, а їхня вартісна оцінка перевищує 6000,00 грн.

До малоцінних необоротних активів відносять активи, відмінні від основних засобів, вартісна оцінка яких не перевищує 6000,00 грн.

ТОВ «КЛН АГРО» використовує наступні методи амортизації:

- прямолінійний метод для інших необоротних матеріальних активів;
- у розмірі 100%- вої вартості в першому місяці використання об'єкта для малоцінних необоротних активів і бібліотечних фондів.

Для оцінки вибуття запасів на підприємстві використовують метод ФІФО.

Зростання ефективності операційної діяльності ТОВ «КЛН АГРО» описується збільшенням урожайності та валових зборів сільськогосподарських культур. Валовий збір усіх сільськогосподарських культур в 2021 році збільшився, якщо порівнювати з попереднім роком. Основний чинник який вплинув на зростання валового збору є урожайність.

В кінці звітного періоду на ТОВ «КЛН АГРО» як і на інших підприємствах складається фінансова звітність . Мета якої є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про результати діяльності, рух грошових коштів та фінансовий стан підприємства, для того щоб вони мали змогу прийняти управлінські рішення. Звітність не являється комерційною таємницею підприємства , вона не є конфіденційною інформацією та не відноситься до інформації з обмеженим доступом (Додаток Б).

На підприємстві чистий прибуток формується за рахунок прибутку від операційної діяльності. Де значна частина прибутку від звичайної діяльності припадає на прибуток від операційної діяльності, зокрема від здійснення

основної діяльності підприємства, тобто виробництва і реалізації с/г продукції.

Також ми б хотіли підкреслити слабкі сторони підприємства, на які варто звернути увагу. До зовнішніх відносяться: природно-кліматичні умови, рівень забруднення середовища, темпи інфляції тощо. Щодо внутрішніх слабких сторін хочемо виділити наступні: слабкий рівень організації збуту, малоефективна маркетингова діяльність в порівнянні з конкурентами.

Основними партнерами ТОВ «КЛН АГРО» є: ТОВ «ЯВА-АГРОТРЕЙД», ТОВ «СОНТОРС», ТзОВ «Вінницький комбінат хлібопродуктів» №2, ТОВ «Агрохім-Партнер».

2.2. Організація обліку адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО»

Для утримання відділів та служб управління підприємством, апарат управління потребує відповідних витрат. Адміністративні витрати є неменучими та обов'язковими. В порівнянні з прямими виробничими витратами, які входять до виробничої собівартості продукції, вони відносяться до адміністративних витрат, а послідні безпосередньо мають вплив на фінансові результати, тому що вони пов'язані з обслуговуванням та організацією підприємств в загальному.

Завданнями організації обліку адміністративних витрат на підприємстві ТОВ «КЛН АГРО» є:

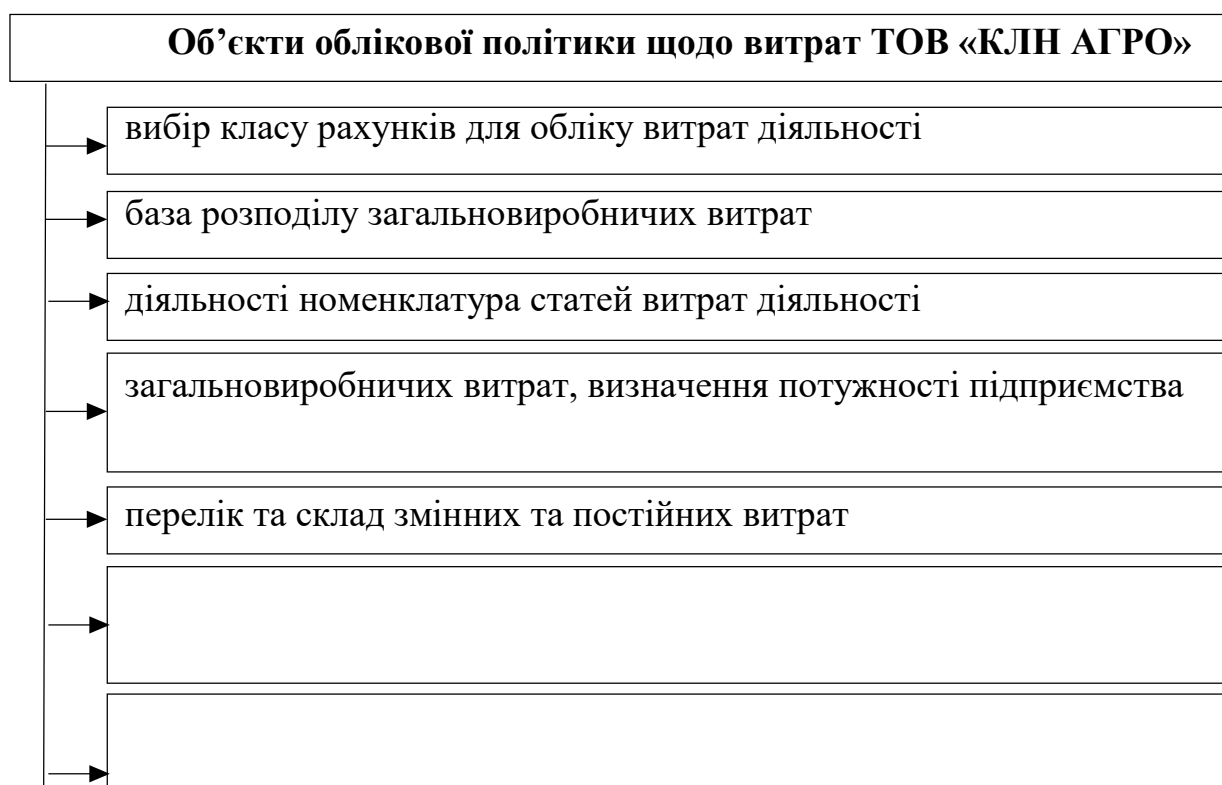
- своєчасне і правельне оформлення документації та їх відображення в регістрах обліку адміністративних витрат;
- виявлення впливу адміністративних витрат на фінансовий результат діяльності підприємства;
- контроль за збереженням ресурсів підприємства;

- отримання документально обґрунтованої інформації щодо адміністративних витрат за місцями їх виникнення, а також в розрізі, які відповідають за їхнє понесення.

Хоча, адміністративні витрати і не приймають участь процесі створення продукції (послуг і робіт), але водночас являються необхідними для коректного функціонування господарської діяльності. При таких обставинах структура адміністративних витрат обмежується тільки переліком статей витрат, які описують процес управління й обслуговування діяльністю підприємства.

Основні первинні документи які використовують на ТОВ «КЛН АГРО» коли відображають накопичення адміністративних витрат є накладна, авансовий звіт, видатковий касовий ордер, розрахунок бухгалтерії, рахунок тощо. На підприємстві адміністративні витрати списують на фінансові результати та оформлюють довідкою (розрахунком) бухгалтерії.

У Положенні про облікову політику підприємства передбачаються питання методичного характеру щодо бухгалтерського обліку витрат діяльності [4]. Систематизуємо їх та наочно та представимо за допомогою рисунка 2.1.

первинні документи, графіки та документообіг з обліку витрат
перелік аналітичних рахунків та субрахунків, які потрібні для
відображення в бухгалтерському обліку витрат діяльності
порядок віднесення витрат діяльності на фінансові

Рис. 2.2. Об'єкти облікової політики щодо витрат діяльності ТОВ «КЛН АГРО»

Сформовано автором.

Хочемо звернути вашу увагу на обґрунтування необхідності розробки субрахунків та додавання додаткових аналітичних рахунків, які важливі для відображення в бухгалтерському обліку витрат діяльності. Можна наголосити, що введення таких додаткових облікових номенклатур з точки зору фінансового обліку майже не має жодного сенсу. З точки зору стратегічного обліку такі номенклатури повинні формуватися залежно від потреб в даних для подальшого планування розвитку підприємства. Тому, інтегрування такої системи обліку та стратегічного управління (як напрям розвитку облікової сукупності) забезпечується створенням та підтримкою єдиної системи цілей, показників та стандартів їхнього досягнення.

У результаті функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення формується інформація, яка необхідна для системи управління витратами підприємства. Основною особливістю функціонування системи управління витратами є те, що бухгалтерська інформація збільшується результатами моніторингу середовища підприємства та попередньо обробляється процедурами економічного аналізу. Ця інформація використовується також і у стратегічному, а не лише в ретроспективному та оперативному вимірах.

Для формування системи управління витратами недостатньо створити обліковий реєстр та вибрати аналітичні показники. Насамперед потрібно сформувати рахунки аналітичного обліку, які будуть відповідати до вимог системи управління витратами і виділити аналітичні показники. Тому використання запропонованої концепції управління витратами вимагає розширення аналітичного превентивного характеру інформації, що реєструється на рахунках бухгалтерського обліку. Для цього впроваджено спеціальні інструменти заснованих на основі моделювання бухгалтерського обліку та додано до рахунків обліку ознак попередньої аналітичної обробки даних.

У обліковій політиці ТОВ «КЛН АГРО» відображена запровадження ними сукупність способів ведення бухгалтерського обліку: способи класифікування та оцінки свідчень господарської діяльності, анулювання вартості активів, організації документообігу, інвентаризації, прийоми застосування рахунків бухгалтерського обліку, системи реєстрів бухгалтерського обліку, прийоми обробки інформації та інші відповідні способи і прийоми.

На ТОВ «КЛН АГРО» застосовується автоматизована форма ведення обліку за допомогою програми «1С: Підприємство 7». Відповідно до облікової політики підприємства, адміністративні витрати – це загальногосподарські витрати, які спрямовані на обслуговування та управління підприємством.

Облікова політика визначає таку класифікація адміністративних витрат:

- витрати на утримання основних засобів та інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення (страхування майна, операційна оренда, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, амортизація основних засобів і

31 нематеріальних активів загальногосподарського використання, ремонт, охорона);

- загальні корпоративні витрати (представницькі витрати, витрати на проведення річних зборів, організаційні витрати і т. д.);
- затрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу;
- витрати на утримання управління автоматизації;
- винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо);
- витрати на зв'язок (поштові, телеграфні, телефонні, телекс, факс тощо);
- інші витрати загальногосподарського призначення.
- витрати на вирішення спорів у судових органах;
- плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;
- витрати на підготовку і перепідготовку кадрів;

Аналітичний облік витрат ведеться на підприємстві за допомогою програми 1С Підприємство 7.

Особа, яка несе відповідальність за формування адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО» це начальник підприємства – Козак Н.Б. . Дослідження облікової політики визначає класифікацію та склад адміністративних витрат та організація їх обліку майже повністю відповідають П(С)БО 16.

Кореспонденція рахунків з обліку адміністративних витрат на підприємстві ТОВ «КЛН АГРО» наведено нижче у табл. 2.2.

Таблиця 2.2.

Кореспонденція рахунків з обліку адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО»

Господарські операції	Кореспонденція рахунків		Сума
	Дт	Кт	
Списано матеріали на затрати в транспортній ділянці	92	806	874 грн
Нарахована амортизація основних засобів відділу технічного контролю	92	831	5238 грн
Виплачено зарплату адмінперсоналу	92	661	26789 грн
Списання витрат майбутніх періодів	92	39	1749 грн
Сплачено витрати на касове обслуговування	92	311	499 грн
Списано адміністративні витрати на фінансові результати	79	92	35149 грн

Сформовано автором.

2.3. Аналіз та контроль адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО»

Невід'ємною частиною процесу внутрішнього аудиту є аналіз витрат. Аналізуючи адміністративні витрати, аудитори можуть визначити як змінилися адміністративні витрати протягом кількох звітних періодів. Якщо вони значно зростають, необхідно точно визначити, які саме витрати зросли і що спричиняє їхнє збільшення.

Виходячи з цієї теорії, показники рентабельності є особливо важливою ознакою факторного середовища формування прибутку (доходу) ТОВ «КЛН АГРО». Тому вони є найголовнішими неухильними елементами для порівняльного аналізу й проведення оцінки фінансового стану підприємства. При аналізі показників рентабельності виробництва вони використовуються як знаряддя для політики інвестицій та ціноутворення.

Більшість науковців відзначають, що рентабельність – це відносний показник прибутковості, який надає можливість показати нам результативність розвитку підприємства. Ми погоджуємося тим, що рентабельність визначає розвиток підприємства, тому що тільки в середовищах, де незмінно висока рентабельність може бути досягнута завдяки розширенню відтворення продукції, тобто фактичний процес розвитку. Проте невелика прибутковість не може повноцінно забезпечити розширеного відтворення, тому що, відомо те, що амортизація нагромаджується напротязі певного часу, тому витрати які були нараховані в минулому втрачають частку своєї цінності і не допускають замінювати основні засоби які були повністю зношеними. Тож підприємство ТОВ «КЛН АГРО» цілеспрямоване на забезпечення досить високого і постійного рівня рентабельності підприємства.

Також хочемо відмітити, що основними завданнями аналізу адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО» є:

- визначення шляхів зниження адміністративних витрат.
- аналіз загальної суми адміністративних витрат, та дослідження їх динаміки;
- аналіз структури адміністративних витрат;
- аналіз адміністративних витрат у загальній структурі витрат.

Для аналізу загальної суми адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО» та їх динаміки використаємо дані таблиці.

Таблиця 2.3

Аналіз динаміки адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО»

Період	Сума витрат, тис.грн.	Відхилення (+/-), тис грн.	Темп росту, %	Темп приросту, %
2018	240.7	–		
2019	989.1	748.4	410	310

2020	821	-168	83,3	-16,7
------	-----	------	------	-------

Сформовано автором.

Аналізуючи вищенаведену таблицю можна зробити висновок, що у 2019 році збільшились витрати на управління в порівнянні з минулим періодом на 748,4 тис. грн. або в 3 рази. Стрімке збільшення адміністративних витрат пояснюється тим, що в вересні 2018 року фірмою був підписаний договір з ТОВ “Екоферма”, щодо поставки великого об’єму пшениці, внаслідок чого були підключені новоприйняті працівники та відчутно збільшились загальні витрати по підприємству та витрати на управління ним. В 2020 році наведений показник становить 821 тис.грн і зменшився порівняно з 2019 роком на 168 тис.грн. Тобто в звітному році вдалося зекономити адміністративні витрати на 16,7%.

Для того, щоб порівняти аналіз адміністративних витрат використаємо показник питомої ваги витрат на управління в загальній сумі витрат по підприємству (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Питома вага адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО»

Показник	Період			Відхилення	
	2018	2019	2020	До 2018	До 2019
Загальні витрати тис.грн	1260,4	38560,1	8310	7049,6	-30250,1
Адмінвитрати, тис.грн	240,7	989,1	1283,5	1042,8	294,4
Питома вага, %	19,1	2,6	15,4	-3,7	12,8

Сформовано автором.

В даній таблиці наглядно видно те як питома вага адміністративних витрат в загальній сумі витрат по підприємству в 2020 році склала 15,4%, що в порівнянні з попереднім звітним роком більше (2019р.) на 12,8%, та менше

проти 2018 року на 3,7%. Проводивши аналіз питомої ваги адміністративних витрат по ТОВ «КЛН АГРО» ми зробили висновок, що витрати на управління підприємством можна віднести до постійних витрат, які прямопропорційно не підпорядковуються обсягу випущеної продукції та наданих послуг. Тому, чим більший рівень доходів на підприємстві то відповідно і більша собівартість виготовленої продукції та наданих послуг, а питома вага адміністративних витрат в загальній сумі витрат по підприємству зменшується .

Для повного аналізу витрат на утримання апарату управління та іншого загальногосподарського персоналу на підприємстві аналіз проводять по статтях їх адміністративних витрат.

Аналізуючи витрати за статтями дозволяють нам:

- дослідити які зміни відбувалися у структурі адміністративних витрат в порівнянні з попередніми періодами;
- оцінювати динаміку структури витрат;
- настановити вплив науково-технічного прогресу, рівня кооперації та спеціалізації на зміну структури витрат;
- розкрити основні напрямки для пошуку резервів зниження адміністративних витрат (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Адміністративні витрати в розрізі статей по ТОВ «КЛН АГРО»
За 2018-2020рр. тис.грн.

Статті витрат	Період			Відхилення	
	2018	2019	2020	До 2018	До 2019
Амортизація необоротних активів загальногосподарського використання	17,4	195,5	179,1	161,6	-16,4

Витрати на придбання малоцінних та швидкозношуваних предметів	3,9	43,7	3,0	-0,9	-40,7
Витрати на службові відрядження та утримання апарату управління підприємством	98,1	288,5	667,8	569,7	379,3
Плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків	24,2	39,1	50,2	26	11,1
Витрати на утримання та ремонт ОЗ, автотранспорту загальногосподарського використання	303,0	910,2	202,5	-100,5	-707,7
Загальні корпоративні витрати	30,5	320,0	488,4	457,9	168,4
Заробітна плата працівників апарату управління та загальногосподарського персоналу	82,5	415,1	337,6	255,1	-77,5
Нарахування на заробітну плату працівників апарату управління та загальногосподарського персоналу	19	91,8	129	110	37,2
Оренда майна, опалення, освітлення, водопостачання, зв'язок	109,0	400,3	329,8	220,8	-70,5
Загальна сума адмінвитрат	687,6	2704,2	2387,4	1699,8	-316,8

Сформовано автором.

Витрати на утримання апарату управління та іншого загальногосподарського персоналу згідно Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) складають 2387,4 тис. грн., що менше

порівнюючи з минулим роком на 316,8 тис. грн. та більше 2018 року на 1699,8 тис. грн. зокрема по елементах:

- витрати на амортизацію необоротних активів загальногосподарського використання зменшилися відповідно до 2019 року на 16,4 тис.грн., оскільки у вересні 2019 року було продано вантажний автомобіль, та збільшилися проти 2018 року на 195,5 тис.грн, тому що за 2019-2020 рік ТОВ «КЛН АГРО» закупив велику кількість обладнання, офісної техніки та інших основних засобів;
- затрати на придбання малоцінних та швидкозношуваних предметів знизились в порівнянні з 2019 роком на 40,7 тис. грн, а з 2018 роком - на 0,9 тис. грн.;
- витрати на службові відрядження та утримання апарату управління підприємством в 2020 році склали 667,8 тис.грн, що більше ніж в 2019 році на 379,3 тис. грн.. та ніж в 2018 році - на 569,7 тис.грн. Крім цього загальні корпоративні витрати, в тому числі організаційні витрати, представницькі витрати збільшилися в порівнянні з минулим роком на 168,4 тис.грн, з 2018 роком — на 357,9тис. грн. Ці статті витрат значно збільшилися, оскільки в 2020 році ТОВ «КЛН АГРО» завершив контракт з ТОВ «ОВАЛ» та почали активно вести пошуки, перемови, підписання контрактів з новими покупцями ТОВ «ЮЛІЯ ТРЕЙД» і ТзОВ «ЕВА-ЕКСПО»;
- плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків в порявнянні з минулим роком збільшинилася на 11,1 тис.грн, з 2018 роком — на 26 тис. грн. Дане збільшення можна описати тим, що у 2018 році з ПАТ «Приватбанк» підприємство заключило договір на кредитний ліміт по основному рахунку і плата за проведення таких операцій по кредитному ліміту при нестачі власних коштів на банківському рахунку становить 2% від суми

здійсненої операції, в той час звичайна плата за банківську операцію 3 грн.;

- витрати на утримання та ремонт ОЗ, автотранспорту загальногосподарського використання зменшилися в порівнянні з 2017 та 2016 роком відповідно на 707,7 тис. грн. та 100,5 тис. грн. Це описується тим, що у попередніх роках на підприємстві проводили ремонт приміщень адміністративного призначення;
- витрати на оплату праці апарату управління та іншого загальногосподарського персоналу більше 2020 року на 106,5 тис. грн. та 2018 року — на 439,1 тис. грн., за рахунок збільшення чисельності працівників адміністративного відділу та збільшення заробітної плати;
- аналогічно разом зі збільшенням заробітної плати збільшилась і стаття витрат;
- нарахування на заробітну плату працівників апарату управління та загальногосподарського персоналу;
- витрати на оренду майна, комунальні послуги в 2020 році склали 329,8 тис. грн. Витрати в порівнянні з 2018 роком збільшилися на 220,8 тис. грн., оскільки договір оренди приміщень, в тому числі і адміністративних був заключений з 01.09.2018 р. В 2019 році велася політика економії енергоресурсів, що дало їм змогу зменшити витрати даної статті на 70,5 тис. грн..

Аби отримати ще більш повноцінну характеристику адміністративних витрат підприємства, їхні загальні обсяги за звітний рік ми порівняли з обсягами попереднього періоду, а також визначили їхню питому вагу в загальній структурі операційних витрат за допомогою звіту про фінансові результати (табл. 2.6). За мету даного дослідження ми взяли визначення кількісних та якісних змін, які необхідні, для того, щоб встановити, які зміни відбувалися в обсягах адміністративних витрат підприємства.

Таблиця 2.6

Аналіз адміністративних витрат за звітним про фінансові результати по ТОВ
«КЛН АГРО»

Показник	Рік						Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2018		2019		2020		2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
	Сума, тис.грн	Питома вага %	сума, тис.грн	питома вага, %	сума, тис.грн	питома вага, %				
Адміністративні витрати	26558	11,81	39742	41	51303	30,22	13184	11561	49,6	29,1
Операційні витрати	220491	100	100228	100	20144	100	-120263	101212	-45,5	100

Сформовано автором.

Згаданий нами аналіз довів, що величина адміністративних витрат кожного року зростає, що призвело до зменшення величини чистого доходу підприємства. Об'єм адміністративних витрат підвищився на 13184 тис.грн. у 2019 році якщо порівнювати з 2018 роком, та на 11561 тис. грн. збільшився у 2020 році в порівнянні з 2019 роком.

Підводячи підсумки даних таблиць, ми бачимо, що найбільшу питому вагу у структурі операційних витрат, адміністративні витрати займали у 2020 році, але саме цього року загальний обсяг операційних витрат значно зменшився в порівнянні з іншими роками.

Роблячи висновок можна підкреслити, що шляхами зменшення адміністративних витрат даного підприємства є:

- заощадливе споживання електроенергії на опалення та освітлення адміністративних приміщень.
- заощадливе та економічно аргументовані витрачання коштів на представницькі витрати та витрати на відрядження управлінського персоналу;
- економія паливо-мастильних матеріалів;

Наступна стадія аналізу передбачає знаходження резервів можливого зменшення адміністративних витрат і розроблення заходів, щодо використання знайдених резервів як однієї з умов зниження виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), загальної суми витрат підприємства.

Завершальною стадією аналізу є організація засідання та підтвердження результатів до загального відома керівництва.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ

3.1. Шляхи вдосконалення організації обліку адміністративних витрат

Для ефективнішого управління ТОВ «КЛН АГРО» використовують фактор постійного забезпечення прибутковості. Для суцільного аналізу ефективності діяльності апарату управління використовують дані про витрати, котрі використовуються в такій діяльності. Також важливим на ТОВ «КЛН АГРО» є наявність правдивої інформації про мету та розмір використаної інформації тими або іншими управлінськими функціями. У такому випадку ми маємо можливість сформулювати резерви економії та зменшення взагалі адміністративних витрат, або одержати небезкорисний ефект від використання таких витрат.

Під час своєї виробничої діяльності ТОВ «КЛН АГРО» здійснює велику кількість фінансово-господарських операцій та несе витрати, пов'язані з їх реалізацією. Деякі групи витрат пов'язані з виконанням конкретної операції (із конкретним об'єктом витрат), в той час як інші носять загальний характер і необхідні для роботи підприємства в цілому. Матеріальні, трудові і фінансові витрати ТОВ «КЛН АГРО» бере на себе, для того, аби забезпечити свою виробничу діяльність. Також під час операційної діяльності можуть з'явитися витрати, які не відносяться до собівартості виготовленої продукції (робіт, послуг), і не має шансу віднести

їх до конкретного доходу звітного періоду, тому ці витрати враховують у склад того звітного періоду, в якому вони були виявлені.

Для більш якісної організації системи внутрішнього контролю адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО» застосовує метод вертикального і горизонтального контролю. Горизонтальний контроль передбачає вивчення витрат виробництва на рівні підприємства на основі встановлених планів (бюджетів) і місячних даних. У той же час вертикальний контроль забезпечить аналіз за видами витрат, перевірку та коригування на рівні центру відповідальності. Такий контроль організовується на ТОВ «КЛН АГРО» шляхом закріплення певних контрольованих об'єктів за конкретними працівниками. Важливою умовою ефективного здійснення такого контролю є розподіл завдань, щоб можна було регулярно контролювати їх виконання [34, с.11].

Витрати ТОВ «КЛН АГРО» регулюються П(С)БО 16 «Витрати» та відображаються у обліку разом зі зменшенням активів або зростання зобов'язань. В основному ТОВ «КЛН АГРО» витратами звітного періоду визнають або зменшення активів, або зростання зобов'язань, які спричиняють зменшення власного капіталу підприємства (окрім зменшення капіталу стосовно його вилучення або розподілу власниками), при умові, що дані витрати будуть правельно оцінені.

Перевірку адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО» проводять поетапно в такій послідовності:

1. Перевіряють елементи облікової політики які стосуються адміністративних витрат
2. Перевіряють наявність всіх первинних облікових документів.
3. Визначають наявність планових величин витрат на відповідний період (квартал, півріччя, рік) за всіма центрами відповідальності і центрами витрат і в цілому по підприємству.

4. Виявляють наявність і правильність синтетичного і аналітичного обліку витрат.
5. Визначають правильність, обґрунтованість і повноту віднесення (списання) на рахунок фінансових результатів адміністративних витрат підприємства.
6. Перевіряють правдивість та повноту відображення адміністративних витрат у фінансовій звітності;

Враховуючи особливості бухгалтерського обліку адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО» можна замітити наступні проблеми, такі як:

1. не завжди правильна оцінка та визначення витрат діяльності;
2. незначні проблеми щодо документального оформлення та несвоєчасне відображення в реєстрах обліку витрат діяльності;
3. подання неповноцінної та неправдивої інформації про адміністративні витрати.

Вагоме значення в системі управління ТОВ «КЛН АГРО» має внутрішній контроль, саме за допомогою своєчасно проведеного контролю ми маємо можливість знайти ключові причини відхилень від нормативних показників, застосовуючи його принципи та методи дозволить нам пояснити ефективність прийнятих управлінських рішень щодо законності які раніше були прийняті, доцільності здійснених операцій, які насамперед пов'язані з витратами, виявити і попередити перевитрату.

Для вирішення цих проблем, ми хочемо запропонувати наступні способи покращення обліку адміністративних витрат на підприємстві:

1. змінити законодавчу базу або вдосконалити наявну для кращого забезпечення достовірної інформації про адміністративні витрати;
2. оновити програмне забезпечення автоматизованих систем обліку, з метою забезпечення більш точного та зручного обліку;

3. встановити обов'язкове покарання в разі неправильного оформлення документів, та несвоєчасного відображення в реєстрах обліку витрат;
4. покращити комп'ютерне обладнання які призначенні для облікової роботи;
5. вдосконалення методики визначення і оцінки адміністративних витрат.

Для покращання організації обліку адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО» варто в Наказі про облікову політику підприємства виокремити трансакційні витрати як окремий об'єкт обліку. Це дасть змогу упорядкувати дані про адміністративні витрати для цілей управління і розробити чи вдосконалити наявний план рахунків підприємства шляхом запровадження чіткої системи групування витрат у розрізі відповідних статей.

Покращення комп'ютерного обладнання не є найбільш необхідним способом покращення обліку серед вищеперелічених, але все ж таки на нашу думку доречно було його додати. Тому що, програмне забезпечення оновлюється і внаслідок цього збільшуються програмні вимоги щодо характеристик комп'ютерного обладнання. На даний момент комп'ютерне обладнання ТОВ «КЛН АГРО» справляється зі своїми обов'язками, але час від часу відбувається підвисання. За собою воно не несе критичних наслідків, але для більш швидшого та зручнішого користування програмними забезпечення все ж таки рекомендуємо, або покращити наявні шляхом заміни комплектуючих запчастин, або замінити на нові більш продуктивніші комп'ютерні обладнання.

Для впровадження ефективної внутрішньої системи контролю витрат, ТОВ «КЛН АГРО» необхідно розробити внутрішні стандарти контролю таких витрат, здійснити автоматизацію та удосконалення нормативно правової бази яка стосується внутрішнього контролю. Формация

внутрішнього контролю впливає на фінансовий стан та на результати господарської діяльності, для забезпечення неупередженості, об'єктивності та якості пропозицій та висновків, котрі приймаються за результатами контрольних перевірок, також внутрішній контроль повинен здійснюватися на основі чіткої концепції. Тому потрібно оптимізувати як організацію всього процесу контролю так і організацію кожної контрольної процедури. Також бажано ввести на підприємстві посаду внутрішнього аудитора, який би створював посилені контрольні функції за витратами, правдивістю фінансової звітності, формуванням та розподілом прибутків, а також залучення додаткового інвестиційного капіталу.

Також хотіли б запропонувати вдосконалення структури 92 рахунку «Адміністративні витрати», а саме розподілити рахунок на субрахунки. Доречно буде відобразити субрахунки, які раніше відобразила у своїй науковій роботі Адамовська В.С.

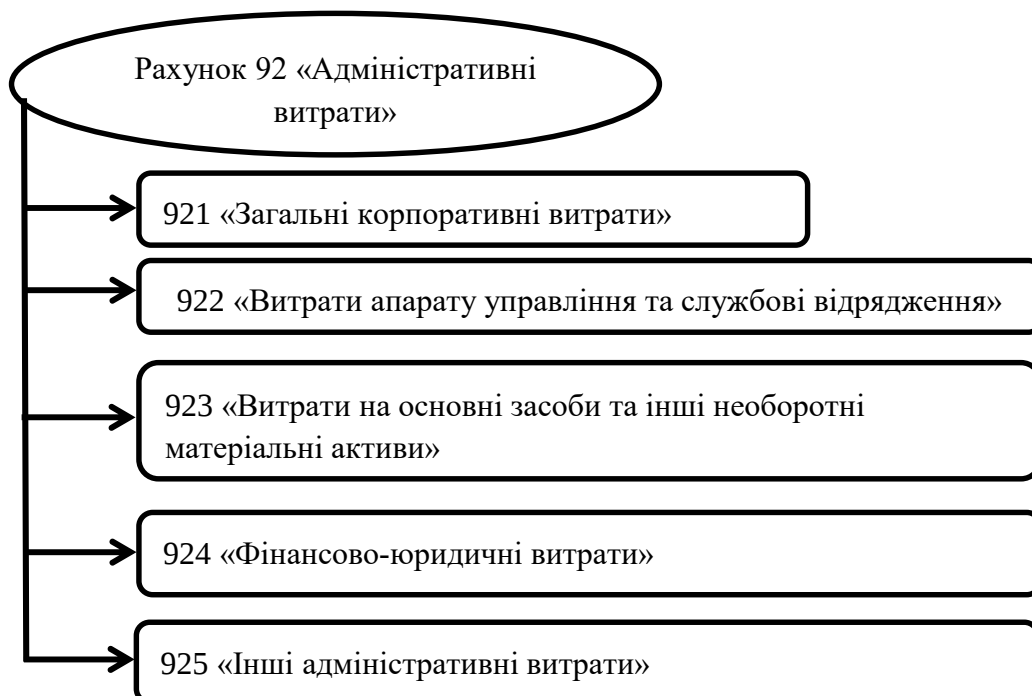

Рис. 3.3. Удосконалення структури рахунка 92 «Адміністративні витрати»

Сформовано на основі джерела [58].

За допомогою цієї схеми облік адміністративних витрат може стати більш детальним, та дасть змогу прослідкувати, на яку саме статтю досліджуваних витрат витрачається більше фінансових ресурсів. Ще однією перевагою є те, що при формуванні загальної суми адміністративних витрат у первинних документаціях ми будемо бачити її загальну картину [58].

На нашу думку таке виокремлення у рахунку 92 «Адміністративні витрати» субрахунків третього порядку, дозволить покращити якість обліку та аналізу адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО», оскільки розроблена Адамовською В.С. класифікація допоможе підприємству краще деталізувати кожну статтю загальних витрат підприємства і відповідно надасть змогу достовірно і повноцінно відобразити інформацію у фінансовій звітності [58].

В ТОВ «КЛН АГРО» використовується наступні програмні продукти для автоматизації обліку адміністративних витрат:

- “Парус” ;
- “1С: Бухгалтерія Проф. 6.0 для Windows”;
- “1С: Бухгалтерія 7.7 для України”.

Система автоматизації бухгалтерського обліку “Парус” на ТОВ «КЛН АГРО» призначена для підготовки та обліку фінансово-господарських документів, нагромадження даних про здійснення господарських операцій на бухгалтерських рахунках, одержання внутрішньої та зовнішньої звітності. Проте у даної програми є досить вагомий недолік, він полягає в тому, що дане програмне забезпечення дорогове, також з постійними змінами бухгалтерського та податкового обліку програма потребує постійного обслуговування .

З нашого погляду її можна було б замінити на бюджетніше програмне забезпечення. Наприклад, «Універсал», в цій програмі зібрано досить багато аналітичних інструментів для задач управлінського обліку, також в своєму

інформаційному просторі вона об'єднює багато облікових завдань: бухгалтерських, податкових, оперативних, виробничих. Дане програмне забезпечення підходить для підприємств майже любых розмірів, що ще раз підкреслює її доступність. Основною перевагою «Універсала» являється потужне високорівневе середовище, яке дозволяє пристосовуватись до унікальності любого підприємства без зміни програмного коду.

Система «1С Бухгалтерія Проф. 6.0 для Windows» є універсальною бухгалтерською програмою. Програма може надавати відомості за окремий період часу. За допомогою цієї програми господарські операції на ТОВ «КЛН АГРО» вводяться трьома способами:

1. Використання типових операцій;
2. Використання функції «документи та розрахунки»;
3. Ручне введення операцій.

Програма дозволяє надавати відомості за окремий період часу. Для ведення аналітичного обліку програма дозволяє вводити необмежену кількість показників об'єктів аналітичного обліку (субконто): за співробітниками, за видами продукції (товарів), запасів тощо. Всі документи формуються в аналітичному обліку, як у натуральному, так і в грошовому виразі.

Перевагою цієї програми в порівнянні з іншими полягає у тому, що бухгалтер може самостійно змінювати цей програмний продукт, враховуючи специфіку ведення обліку на підприємстві. Головним недоліком цієї програми є те, що вона майже відсутня на українському ринку.

«1С: Підприємство 7.7» надає ТОВ «КЛН АГРО» можливість ведення обліку всіх складових бухгалтерії на підприємстві. Проте, ця програма є досить складною для користування і зміни, які відтворюються за минулі звітні періоди призводять до змін документів, розрахунків звітності за звітний період. Тому, коли закривається звітний період, бухгалтер контролює увесь облік при закритті звітного періоду.

Головною перевагою програмного забезпечення є низькі вимоги щодо характеристик комп'ютерного обладнання, а для збереження бази даних достатньо пам'яті розміром від 10 до 100 мб. Також користувачі самостійно можуть виправляти зовнішні друковані форми без допомоги спеціаліста. До недоліків можна віднести: відсутність можливості ведення бухгалтерського обліку в єдиній базі для кількох підприємств; складні налаштування інтерфейсу.

Проте на наш погляд ТОВ «КЛН АГРО» варто перейти на новішу версію програмного забезпечення 1С, а саме на 1С:Підприємство 8. Тому що, вона вважається найбільш вдалою версією і зручніша у використанні в порівнянні з попередньою версією. Нова версія дозволяє завжди працювати з актуальними формами документів, власноруч налаштовувати інтерфейс, а також є можливість вести декілька підприємств в одній базі. Також, «вісімка» зберігає усю інформацію в одній базі, це дозволяє робити резервне копіювання даних, та за необхідності відновлювати їх.

3.2. Удосконалення аналізу адміністративних витрат

Удосконалення аналізу має основне значення з погляду централізації управлінських рішень. Такі процеси як: контроль, облік, регулювання та прогнозування використовують аналіз як інструмент для того, щоб мати змогу удосконалити управлінські рішення [56, с.131].

Крім того управління витратами описується на ТОВ «КЛН АГРО» як динамічний процес, що складається з управлінських дії, спрямованих на досягнення великих економічних підсумків діяльності підприємства на основі організації ефективного використання його ресурсів і забезпечення оптимального рівня витрат [1, с.48].

Система управління витратами має функціональні та організаційні аспекти. Вона включає такі організаційні підсистеми: пошук і визначення

факторів ресурсозбереження; нормування витрат ресурсів; планування витрат за видами; облік та аналіз витрат; стимулювання економії ресурсів і зниження витрат. Такими підсистемами керують відповідні структурні підрозділи підприємства [7, с.26].

Управління витратами - це процес цілеспрямованого формування витрат щодо їхніх видів, місць і носіїв при умовах постійного контролю над рівнем витрат і стимулювання їхнього зниження. Воно є важливою функцією економічного механізму будь-якого підприємства [54].

Необхідно підкреслити, що управління витратами – це досить важкий, багатоаспектний та інтенсивний процес, що включає управлінські дії, метою яких є досягнення високого економічного результату діяльності підприємства. Цей підхід роз'єднують науковці, які вказують, що управління витратами не завжди повинне бути спрямоване безпосередньо на економію витрат. Принциповим є забезпечення ефективності цих витрат, тобто одержання прибутку, що реально виправдовує витрати. Саме тому головним в управлінні витратами є запобігання потенційно неефективним витратам [42, с.65].

Відповідним чином до сучасних потреб господарювання управління витратами зобов'язане носити не фрагментарний, а комплексний системний характер. Саме тому на даний момент велика увага на ТОВ «КЛІН АГРО» виділяється створенню професійних систем, котрі призначені для того, аби менеджери та керівники мали спроможність приймати своєчасні та правильні управлінські рішення.

Будучи важливою складовою загальної системи управління, система управління витратами повинна передбачати виконання всіх функцій, які реалізуються під час управління будь-яким об'єктом, тобто розроблення і реалізацію рішень, організацію та мотивацію процесу їх втілення в життя, а також контроль за їх виконанням [49, с.56].

Система управління витратами передбачає:

- нормування витрат ресурсів;
- планування витрат за їхніми видами;
- контроль за рівнем витрат;
- облік та аналіз витрат, обґрунтування їх впливу на підсумки діяльності підприємства;
- пошук та знаходження факторів, які мають вплив на економію всіх видів ресурсів підприємства;
- утворення робочої системи мотивації працівників до контролю та зменшення витрат;
- матеріальне стимулювання економії ресурсів та зниження витрат [50, с.30].

В системі управління витратами важливе місце відводиться обліку витрат. Облік витрат передбачає спостереження, ідентифікацію, вимірювання та реєстрацію фактів витрачання ресурсів у процесі господарської діяльності підприємства. Основною метою організації обліку витрат є створення інформаційної бази для здійснення аналізу витрат та прийняття управлінських рішень [55, с.51].

Аналіз витрат проводять з метою визначення аргументів понесених витрат та оцінки впливу окремих факторів на їх величину. Результати аналізу дають змогу виявити резерви зниження витрат підприємства та причини перевитрат, а також дають нам змогу визначити базу для планування витрат [2, с.78].

Здійснення підприємством своєї діяльності не можливе без такого підрозділу як адміністрація підприємства, яка під виконання своїх функцій витрачає ресурси, оримує заробітну плату тощо. Такі витрати мають назву адміністративні [3].

В межах процесу управління витратами та своїх цілей ТОВ «КЛН АГРО» розробило відповідні заходи щодо скорочення витрат, які поділила їх на 4 рівні:

1. Організаційні заходи – скорочення витрат за допомогою покращення рівня організації підприємства та роботи персоналу без інвестиційних вкладень та кардинальної зміни серед активного і пасивного складу підприємства, а також зміни обсягів та структури реалізації продукції;

2. Заходи щодо удосконалення фінансового забезпечення діяльності підприємства – за рахунок покращення структури джерел фінансування майна підприємства за розміром фіксованої скупної величини його активів скорочують фінансові витрати підприємства;

3. Технічні заходи – запровадження новітньої техніки та технологій, заміна обладнань які морально та фізично застаріли та інших складових основних засобів, які вимагають додаткові інвестиції для розвитку підприємства;

4. Заходи щодо удосконалення планування витрат – скорочення витрат за рахунок удосконалення структури продукції, її асортименту, зменшення накладних витрат без додаткових інвестицій та кардинальної зміни активного та пасивного складу підприємства;

Аналіз структури та динаміки витрат на ТОВ «КЛН АГРО» здійснюється за двома напрямками: за статтями та елементами витрат.

В процесі проведення аналізу адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО» визначають як змінюються адміністративні витрати протягом декількох звітних періодів. Коли вони помітно збільшуються, бухгалтер визначає, котрі саме витрати збільшилися і за рахунок чого відбулося таке збільшення.

Для удосконалення аналізу хочемо запропонувати економічний процес стимулювання працівників підприємства яку розробив Шийка О.Б. За даною схемою під час дієвого управління адміністративними витратами повинна використовуватись система премій, а коли з'являються перевитрати то застосовувати санкції. (Рис. 3.4).

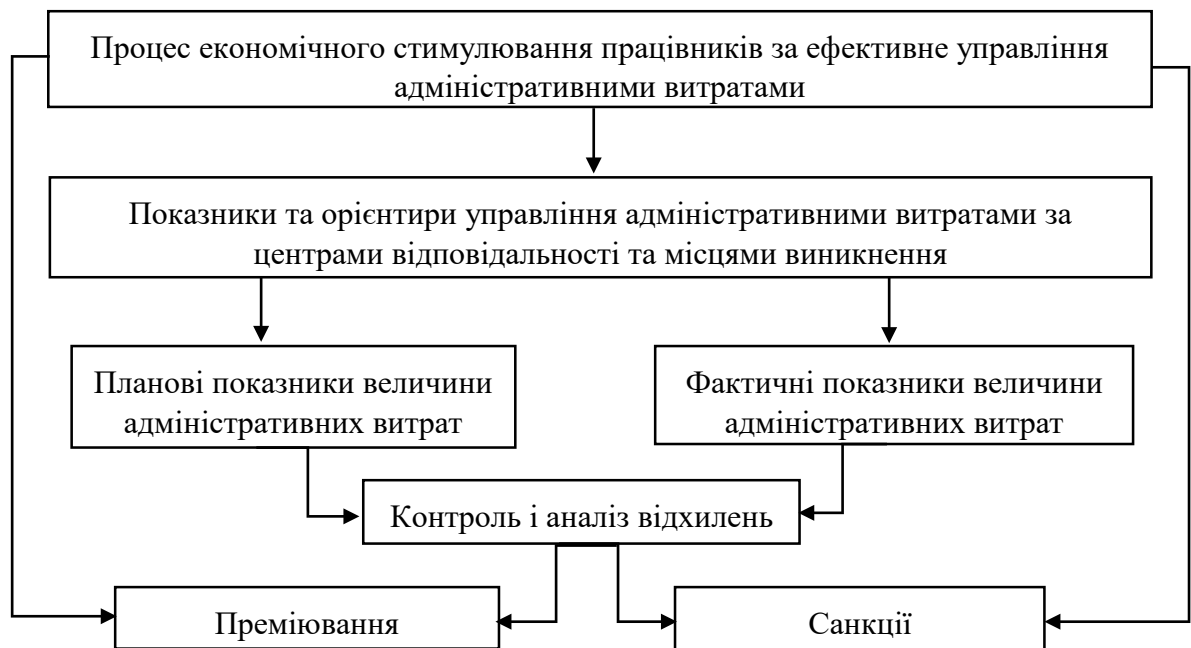

Рис. 3.4. Процес економічного стимулювання працівників

Сформовано на основі джерела [60].

Для стимулювання працівників пропонуємо встановити щомісячну премію у розмірі 15% до посадового окладу за виконання планових показників або їхнього перевиконання. Проте, якщо відбулося невиконання планових показників, то розмір преміювання пропонуємо зменшити до 7% [60, с.3].

Для уникнення штрафних санкцій за невиконання планових показників, систему планування сформували таким чином, щоб працівники використовували по максимуму якісну та повноцінну первинну інформацію і мали можливість вносити зміни [60, с.3].

Враховуючи те, що ціни на тарифи в Україні з кожним роком все зростають, ми хочемо запропонувати при аналізі відхилень у витратах в порівнянні з їх попередніми періодами за кожною статтею витрат визначати

чинники, які мають вплив на відхилення, і суми відхилень за кожною з них [60, с.4].

Основні чинники, які впливають на відхилення в ТОВ «КЛН АГРО», є:

- збільшення цін на канцтовари, запчастини, інструменти в порівнянні з цінами, які були в минулих періодах;
- збільшення відсоткових ставок та окладів у заробітній платі порівняно з тими, які були в минулих періодах;
- підвищення тарифів на електроенергію, стоки, паливо, мобільний зв'язок, інтернет;
- підвищення вартості медико-санітарного обслуговування;
- інші відхилення, залежні й не залежні від діяльності підприємства і його підрозділів, робочих місць та окремих операцій.

Аналіз таких витрат на ТОВ «КЛН АГРО» дав нам змогу об'єктивно оцінити на скільки відсотків збільшилися адміністративні витрати та знайти резерви їх зниження, а також дозволив прийняти точні управлінські рішення.

Також хочемо запропонувати здійснювати аналіз адміністративних витрат не один раз на рік, а для прикладу щоквартально та звернути увагу на їх будову, щоб заздалегіть встановити помітне зростання питомої ваги певної статті (статей) адміністративних витрат та з'ясувати причини такого збільшення. Гуртове проведення аналізу структури і динаміки дозволить нам використати комплексний підхід для наукового дослідження та вивчення витрат і знайти їхні слабкі і сильні сторони діяльності підприємства з управління витратами [10, с.567].

Отже, підводячи підсумки, ми пропонуємо наступні удосконалення аналізу адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО»:

- удосконалення та зміна законодавчої бази для забезпечення точності інформації про управлінські витрати;

- здійснення контролю та аналізу відхилень фактичних та планових показників, що сприяли б основою для виплати премій або застосування штрафних санкцій;
- встановити більш чіткі та неухильні штрафні санкції в разі неправильного документального оформлення і несвоєчасного відображення у реєстрах витрат діяльності, а також в разі надання неповноцінної і недостовірної інформації про витрати діяльності для адміністративних цілей;
- визначення факторів, які мають вплив на відхилення, для того, щоб дані можна було використовувати при аналізі адміністративних витрат;
- удосконалення методів визначення та оцінки адміністративних витрат;
- зміну періодичності здійснення аналізу адміністративних витрат, а саме: не раз на рік, а щоквартально.
- допрацювання комп'ютерних систем призначених для автоматизації облікової роботи;
- обов'язкове використання автоматизованих систем обліку на підприємствах, з метою точності та зручності обліку.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі було проведено узагальнення теоретичного матеріалу і висуното вирішення наукової проблеми, яка стосується вдосконалення організаційно-методичних підходів здійснення обліку та внутрішнього аудиту адміністративних витрат підприємств.

Актуальність даної теми висловлюється тим, що недостатня обґрунтованість більшості аспектів ведення обліку та здійснення аналізу адміністративних витрат на підприємстві і необхідність його вдосконалення. Безперервне і помітне збільшення обсягу та елементу адміністративних витрат в сумі витрат підприємств підкреслює те, що потрібно знайти задовільні методи обліку та аналізу, які будуть спрямовані на потреби управління та інших користувачів економічної інформації.

За допомогою результатів дослідження ми зробили висновок щодо поняття «адміністративні витрати», а саме, що адміністративні витрати досить часто аналізуються видатними економістами у їхніх наукових роботах і в багатьох випадках вони погоджуються з цим твердженням, що адміністративні витрати – це загальногосподарські витрати, які пов'язані з обслуговуванням та управлінням підприємством.

Під час дослідження інформації про аналіз адміністративних витрат зробили висновок, що багато авторів вважають, що аналіз адміністративних витрат доречно проводити за такими етапами: аналіз будови адміністративних витрат за статтями та в їхньому переміщенні; створення плану економічного аналізу; знаходження резервів зниження адміністративних витрат; написання висновків, доповідних записок по результатам аналізу.

Після проведеного дослідження складені наступні висновки і пропозиції:

- здійснили аналіз адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО»;

- дослідили економічну сутність, значення та розподіл адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО»;
- розкрили методику внутрішнього адміністративних витрат;
- вивчили інформаційно-номативне забезпечення обліку та внутрішнього аудиту адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО»;
- розглянули особливості документального опрацювання та обліку адміністративних витрат підприємства;
- з'ясували проблеми інформаційного забезпечення внутрішнього аудиту адміністративних витрат та запропонували шляхи їхнього вирішення;
- дослідили методику синтетичного та аналітичного обліку адміністративних витрат ТОВ «КЛН АГРО».

Також, при дослідженні організації аналізу адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО» дозволило зробити нам висновок, що аналіз є не досить об'єктивним тому, що вони враховують не усі чинники які мають певний вплив на відхилення адміністративних витрат. Аналіз на підприємстві здійснюється не в повному обсязі тому, що вони не проводять порівняння відхилень фактичних показників від планових.

А також, на нашу думку, систематичність здійснення аналізу адміністративних витрат на ТОВ «КЛН АГРО» є досить об'ємною тому що, ці витрати стрімко зростають, що несуть за собою негативні наслідки на чистий дохід підприємства і тому вони потребують частішого проведення аналізу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Піскунова Н. В., Федорець М. Г., Піскунова К. С. Аналіз витрат виробництва як важлива ланка ефективного управління промислового підприємства: Тернопіль, 2013. 364 с.
2. Купалова Г. І. Теорія економічного аналізу: навч. посіб : Знання, 2008. 639 с.
3. Бойченко Г. В. Аналіз прямих матеріальних витрат на промислових підприємствах України: Економічний простір, 2009. 219 с.
4. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник, Тернопіль: Економічна думка, 2001. 365 с.
5. Бутинець Ф. Ф., Горецька Л. Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. спец. 7.050106 «Облік і аудит»: 2012. 544 с.
6. Сук П.І. Облік витрат, що підлягають розподілу: 2012. 14 с.
7. Маренич Т. Г. Бухгалтерський облік в агроформуваннях: навч. посіб., Центр учбової літератури: 2012. 450 с.
8. Олійник О. В. Стан економічного аналізу в Україні: проблеми адаптивності до інституційних запитів: міжнародний збірник наукових праць: 2014. 169 с.
9. Подмешальська Ю. В., Феофанов Л. К., Осетрова Г. Ю. Облік та аудит адміністративних витрат. Агросвіт № 23, 2018. с. 38-44 http://www.agrosvit.info/pdf/23_2018/7.pdf
10. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет: под ред. С. А. Табалиной: ЮНИТИ. 780 с.
11. Фаріон В. Я. Формування та облік адміністративних витрат підприємств: «Економічні науки», 2011
12. П(С)БО № 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 зі змінами і доповненнями

13. Панчук І.Ю., Головай Н.М. Організація обліку адміністративних витрат: Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ, с. 70
14. Андрущак Б.Л. Адміністративні витрати: організація обліку / ДебетКредит.– 2011. – №43. – С. 52-69
15. Андрющенко Н.С. Суть і значення витрат: історичний аспект / Актуальні проблеми економіки. – 2011. – №4. – С. 3-7
16. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К., 2000. – 690 с.
17. Бірюкова О. Особливості обліку загальногосподарських витрат / Бібліотека „Баланс”: Виробництво і собівартість продукції. – 2011. – №3. – С. 102.
18. Бондаренко Т.Ю. Облік і контроль загальновиробничих витрат (на прикладі гірничо- збагачувальних підприємств): автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит». – К., 2009. – 19 с.
19. Бурцев В.В. Внутренний аудит компании: вопросы организации и управления / Финансовый менеджмент. – 2003. – № 4. – С. 35–49
20. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – 2-ге вид., доп.і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2000. — 608 с.
21. Бухгалтерський облік [Текст] : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 460 с.
22. Вовченко Т.А. Адміністративні витрати: поняття та розподіл / ДебетКредит.– 2012. – №30. – С. 59-77.
23. Воробієнко А., Лісна І. Визначення та визнання витрат у фінансових звітах суб’єктів господарювання / Все про бухгалтерський облік. – 2012. – № 5. – 8 с.
24. Гарасим П.М., Кізима А.Я., Забчук В.Д., Кушнірик І.П., Хомин П.Я. Фінансовий облік і звітність на підприємствах різних галузей: навч.посібник / За ред. Хомина П.Я. —Тернопіль: Астон, 2000. –288 с

25. Голов. С.Ф. Фінансовий облік. навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури. – 2012. – 463 с 54
26. Головизнина А.Т., Архипова О.И. Бухгалтерский управленческий учет : учеб. пособие. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2003. – 184 с.
27. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
28. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: 2001 : Навч. посіб. / М.В. Кужельний (ред.). — 6.вид. — К. : А.С.К., 2001. — 266 с.
29. Грабова Н. М., Кривоносов Ю. Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посіб. — К. : А.С.К., 2001. — 416 с
30. Гриценко О. І. Сутність витрат на якість обслуговування / Інноваційна економіка. – Тернопіль. - 2012. - № 5 (31). - С. 133-137.
31. Гудзь Н. В., Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік : навч. посібник для внз. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К.: Центр учб. літ., 2016. - 424 с
32. Дишко І.Ю., Штулер Ю.Ю. Теоретичні аспекти сутності і класифікації адміністративних витрат // Актуальні проблеми економіки. – 2010. - №5. – С. 222-225
33. Задорожний З.В. Облік інших витрат і доходів звичайної діяльності / Бухгалтерський облік і аудит. – 2001. - № 6. – С. 9-16.
34. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:// <http://zakon.rada.gov.ua/cgi/iaws/main.cginreg>
35. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 628 с.;
36. Соколовська Н. Поштові витрати підприємства: бухгалтерський облік та оподаткування // Все про бухгалтерський облік. -2011.-№31.-С. 33.

37. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підруч. Для студ. Екон. Спец. Вищ. Навч. Закл. – 6-те вид. – К.: А.С.К., 2008. – 784 с.;

38. Фаріон, В. Управління витратами в умовах автоматизації обліку на підприємствах спиртової промисловості / В. Фаріон // Економічний аналіз : зб. наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. нац. екон. ун-ту. – Тернопіль, 2008. – Вип. 3 (19). – С. 321-323.

39. Фаріон, В. Я. Сутність витрат як економічної категорії [Електронний ресурс] / В. Я. Фаріон // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Сер. Економічні науки. – 2013. – Вип. 1 (49). – С. 44-47.

40. Хорнгрен Ч. Управленческий учет / Хорнгрен Ч., Фостер Дж., Датар Ш.4 пер. с англ. – СПб, 2005. – 1008с.

41. Череп А.В. Проблеми обліку і аналізу адміністративних витрат // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. - №9(52). – с.68-73

42. Рожелюк В.М. Ознаки класифікації витрат підприємства в умовах ринку / Сталий розвиток економіки. - 2012. - № 1. – С. С. 193 – 197.

43. Скрипник М. І. Організація обліку витрат у розрізі центрів витрат та центрів доходів / Облік і фінанси АПК. – 2011. – № 1. – С. 46-49.

44. Соколовська Н. Поштові витрати підприємства: бухгалтерський облік та оподаткування // Все про бухгалтерський облік. - 2011.-№31.- С. 33

45. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: підручник. – К.: КНЕУ. –2012. – 412 с.

46. Стандарти внутрішнього аудиту, затверджено Наказом міністерства фінансів України 04.10.2011р. за № 1247, із останніми змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів 627 від 13.07.2017р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11>.

47. Сушарик Я. А. Поняття класифікації в обліку витрат [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ic.faaf.org.ua/Zb_Tez_conf
48. Фаріон, В. Деякі аспекти класифікації та обліку матеріальних витрат на підприємствах спиртової промисловості / Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Сер. Економічні науки. – 2009. – № 27. – С. 108-112.
49. Феофанова І.В., Феофанов Л.К. Удосконалення системи обліку на підприємстві з метою інформаційного забезпечення стратегічного аналізу / Бізнес Інформ. — 2013. — № 11. — С. 119—123. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_11_2071 59
50. Філіна Г.І. Управління витратами та цінами : навч. посібник. - Міжрегіональна академія управління персоналом. - К. : Персонал, 2008. - 240 с.
51. Цал-Цалко Ю. С. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Навч. довідковий посіб. / Ю.С. Цал-Цалко та ін., Житомир: ПП «Рута». – 2011.
52. Цебеня Р.Л., Гуменюк А.Ф. Особливості організації внутрішнього аудиту підприємств України / Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки». – 2015. – № 5. – Т. 1. – С. 225–228
53. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
54. Череп А.В. Проблеми обліку і аналізу адміністративних витрат // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. - №9(52). – с.68-72
55. Чумаченко М. Сучасні проблеми бухгалтерського обліку в Україні // Баланс. – 1999. — №44. – С.5-13.
56. Шендригоренко М. Т. Адміністративні витрати в системі ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства // Наукові записки. Серія: «Економіка». – 2011. – Випуск 18. – С. 447–452

57. Юрченко О.Д. Розподіл адміністративних витрат // Дебет-Кредит. – 2010. – №3.

58. Ясінська А.І. Сутність управління адміністративними витратами на сучасних підприємствах // Матеріали науково-практичної конференції, Одеса. – 2011. – С.15-26

59. Адамовська В.С. Удосконалення обліку адміністративних витрат на підприємствах.

60. Шийка О. Б. Вдосконалення обліку адміністративних витрат: теоретичний і практичний аспект

ДОДАТКИ

Додаток А Схематичне зображення структури власності

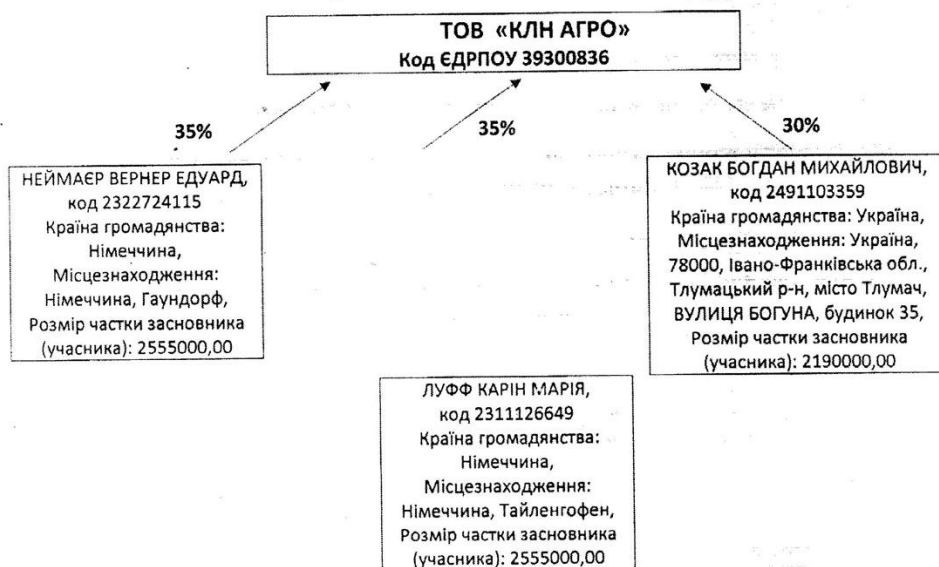
Схематичне зображення структури власності

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КЛН АГРО"

Україна, 78045, Івано-Франківська обл., Тлумацький р-н, село Озеряни,
ПРОВУЛОК ОЗЕРНИЙ, будинок 1

Основний вид діяльності:

01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і
насіння олійних культур

Кредитна заборгованість по пов'язаних особах відсутня.

Директор
ТОВ «КЛН АГРО»

Козак Назарій Богданович

Додаток Б

Фінансова звітність малого підприємства

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2021	01	01
Товариство з обмеженою відповідальністю "КЛН Агро"	за ЄДРПОУ	39300836		
Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за КОАТУУ	2625686209		
Організаційно-правова форма господарювання товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КВЕД	01.11		
Середня кількість працівників, осіб 5				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон провулок Озерний, буд. 1, с. ОЗЕРЯНИ, ТЛУМАЦЬКИЙ РАЙОН, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 78045		0960913075		

1.Баланс на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД		1801006	
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	6 226,3	5 646,1
первісна вартість	1011	9 900,9	10 154,7
знос	1012	(3 674,6)	(4 508,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	6 226,3	5 646,1
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	3 497,3	5 500,0
у тому числі готова продукція	1103	1 665,6	4 286,4
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	87,6	290,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	118,6	4,7
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	26,8	27,1
Витрати майбутніх періодів	1170	2 181,4	2 223,9
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	5 911,7	8 046,4
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	12 138,0	13 692,5

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7 300,0	7 300,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	421,2	3 126,7
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	7 721,2	10 426,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 800,8	3 006,1
розрахунками з бюджетом	1620	-	5,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	3,3	-
розрахунками з оплати праці	1630	23,2	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 589,5	253,8
Усього за розділом III	1695	4 416,8	3 265,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	12 138,0	13 692,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 р.

		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	8 748,8	5 360,0	
Інші операційні доходи	2120	0,1	-	
Інші доходи	2240	-	-	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	8 748,9	5 360,0	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(5 679,5)	(5 122,3)	
Інші операційні витрати	2180	(363,9)	(406,5)	
Інші витрати	2270	(-)	(-)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(6 043,4)	(5 528,8)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	2 705,5	(168,8)	
Податок на прибуток	2300	(-)	(69,9)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	2 705,5	(238,7)	

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

*ЕП Козак Назарій
Богданович*

Козак Назарій Богданович

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)